

Durven getuigen van je geloof

Tussenbeide besteedt deze keer veel aandacht aan de martelaren van Gorcum. Het zijn priesters en religieuzen die in juli 1572 werden vermoord in Brielle omdat zij vasthielden aan hun geloof in Christus, de Kerk en de eucharistie. Het is nu 150 jaar geleden dat zij werden heilig verklaard.

Getuigen van je geloof is niet alleen een uitdaging in het verleden. Ook in onze tijd zijn we geroepen om in woord en daad te laten zien dat het geloof in het evangelie voor ons een rijkdom is die we niet willen loslaten. Steeds opnieuw krijgen we persoonlijk de kans om te laten merken en te tonen waartoe het evangelie ons roept en in staat stelt.

Bijvoorbeeld door met liefde je in te zetten in de zorg met steeds opnieuw

© MICHEL DEMME

geduldige aandacht voor kwetsbare mensen. Door antwoord te geven op

de roepstem van de Heer en beschikbaar te zijn als priester of diaken.

Door vanuit je geloof met solidaire aandacht licht te brengen in het leven van mensen die in crisis verkeren, etc.

Getuigen van ons geloof doen we niet op eigen kracht alleen. Jaarlijks wordt aan honderden vormelingen de sterkte en inspiratie van de heilige Geest geschonken, met de opdracht om met vertrouwen en overtuiging hun geloof uit te dragen.

Van je geloof getuigen, ook als het moeilijk is en offers vraagt. Laten we elkaar bemoedigen op de weg van het geloof. We hoeven het nooit alleen te doen!

+ JOHANNES VAN DEN HENDE
BISSCHOP VAN ROTTERDAM

Speciaal magazine over Martelaren van Gorcum

Op zaterdag 29 april werd in Brielle met een plechtige eucharistieviering het bedevaartseizoen in Brielle geopend en herdacht dat 150 jaar geleden de paus de Martelaren van Gorcum heilig verklaarde.

'De herdenking van de Martelaren van Gorcum stelt ook de vraag naar onze tijd. Als je leest wat zij destijds moesten verduren, komt het angstig dicht bij wat mensen vandaag moeten meemaken', preekte Mgr. Van den Henden bij die gelegenheid. De bisschop roept op om verbonden te zijn met de vervolgte christenen van vandaag en ons ook in hen te blijven verdiepen en hen te steunen waar we kunnen.

In het Magazine leest u over de martelaren van toen en de martelaren van nu. Een plattegrond laat zien hoe het heiligdom in Brielle de gebeurtenissen van 9 juli 1572 blijvend onder de aandacht brengt en uitnodigt tot gebed en stilte. Deelnemers aan de Nationale Bedevaart vertellen over de bijzondere betekenis die Brielle voor hen heeft.

Inschrijving Rome bedevaart is verlengd!

Het bisdom Rotterdam organiseert in oktober van dit jaar een bedevaart naar Rome. Sinds de bekendmaking merkt de reisorganisatie dat nog veel mensen overwegen om mee te gaan met deze bedevaart. Daarom wordt de inschrijftermijn verlengd. **Inschrijven is mogelijk tot 15 juli.** Om zoveel mogelijk mensen in de gelegenheid te stellen mee te gaan op deze reis, wordt naast een reis per touringcar ook een reis per vliegtuig aangeboden.

De bedevaart staat in dienst van het streven om te komen tot versterking van een heel concreet netwerk van liefde. De bedevaart heeft dan ook een dubbele doelstelling: het verstevigen van de band met de Wereldkerk en het versterken van de onderlinge band als pelgrims. Meer informatie hierover is te lezen op pagina 3 en via www.bisdomrotterdam.nl.

INHOUD

Orgelfonds	4
Werkloosheid	8
Kerktoetreders	9
Kathedraal	12
Katholiekleven.nl	14

Zorgsymposium 2

Wijding 4

Bedevaartskerk 6

Vertrek Jezuiteten 15

Minisymposium 'Zin in zorg'

Met het minisymposium 'Zin in zorg' stond het bisdom Rotterdam op 11 mei stil bij de betekenis van zin, waarden en levensbeschouwing in de zorg. De bijeenkomst vond plaats in een zaal van het Sophia kindziekenhuis. Mgr. Van den Hende was dagvoorzitter.

Emile Boleij, bisschoppelijk gedelegeerde voor de zorg, opende met een gedeelte uit de documentaire 'Kijken in de ziel: Op de drempel'. Hij zei: 'We beginnen hiermee, omdat het interviews zijn met mensen die te horen hebben gekregen dat ze niet lang meer te leven hebben. Je ziet hoe zij op zichzelf worden teruggeworpen en zin en betekenis moeten geven aan die situatie. Een van de mensen in de documentaire constateert: we leren van alles in ons leven, maar niet hoe we moeten sterven.'

Daarna vertelden Rita Arts en Fieke Wolfs hoe het Tweesteden Ziekenhuis in Tilburg werkt vanuit het idee van menslievende zorg. Zij gaven een presentatie vanuit de verrassende woordcombinatie 'lief ziekenhuis'. Het thema was een aansporing om oog te hebben voor de concrete situaties van concrete mensen om te zien wat je kunt betekenen. 'Zorg is relationeel, de zorgverlener is betrokken bij de patiënt of cliënt. De passie van de medewerkers zit veelal in die betrokkenheid op patiënten. Door

FOTO'S: © PETER VAN MIJLIKEN

de professionalisering in de zorg is dat onder druk komen te staan', signaleerde Emile Boleij. 'Je ziet nu hoe zorginstellingen zoeken naar manieren om die menselijke aandacht vorm te geven. Een patiënt is geen nummer.'

De laatste spreker van het minisymposium was Hans Evers (geestelijk verzorger in Leiden). Hij sprak over het Zorgvisieberaad, waarin verpleegkundigen en artsen samen spreken over concrete situaties van mensen, waarbij gebruik gemaakt wordt van specifieke technieken, zoals anonieme stemkastjes.'

Mgr. Van den Hende sloot de bijeenkomst af. Hij verbond de thematiek

Hans Evers

Rita Arts

waarover is gesproken met het inmiddels in het bisdom vertrouwde begrip netwerk van liefde. 'Mensen die zorg ontvangen zijn kwetsbaar, maar degenen die zorg geven zijn evenzeer kwetsbaar', zegt hij, 'wanneer zij zich laten bevragen op de betekenis van de zorg in het licht

van de menselijke waardigheid, om zo goed mogelijk bij te dragen aan een beschaving van liefde. Kortom, het gaat om zorg voor en door mensen die allen geschapen zijn naar Gods beeld.'

Fieke Wolfs (links)

GEKNIPT

Jaarverslag parochiebestuur Maria Sterre der Zee

Een primeur voor de parochie Maria Sterre der Zee in Den Haag! Het parochiebestuur heeft een jaarverslag geschreven waarin het een overzicht geeft van de belangrijkste ontwikkelingen in 2016. In dat jaar lag de focus op de ontdekking dat een parochiefusie ook nieuwe kansen biedt. Zo is er meer samenwerking gekomen met verschillende kerkelijke en maatschappelijke organisaties in Den Haag. In het verslagjaar vonden vitaliteitsgesprekken plaats met alle beheercommissies en pastoraatgroepen. Een van de conclusies uit deze gesprekken was dat solidariteit van groot belang is voor de parochie. In het komende jaar zal er met name aandacht zijn voor meer bestuurlijke en pastorale nabijheid in de geloofsgemeenschappen.

In het voorwoord schrijft pastoor Dolf Langerhuizen: 'Ik wens onze parochie Maria Sterre der Zee toe dat we smaakmakers mogen zijn in

onze mooie stad Den Haag, dat ons licht straalt voor de mensen die hier wonen en werken'.

Jongerenpaaswake

In Vianen werd in april een jongerenpaaswake gehouden met 26 jongeren. Het thema was: "Hoe ervaar ik de liefde van God in mijn dagelijks leven?" Pastoor Meijer stak van wal. 'Door de inleiding werden wij allemaal wel even stil en kwamen we dicht tot onszelf', zo staat te lezen in het verslag van Colinda van Lith in het parochieblad van de H. Drie-eenheid. Daarna volgde een creatieve opdracht – met elkaar maar ieder voor zich een schilderij maken over het thema. 'Na het verven gingen wij in groepjes waken in de Kerk.' Taizé-liederen, gebeden opschrijven, verdiepen in de Youcat. 'Het was heel mooi en bijzonder om zo intens rondom het licht van het kruis met elkaar te delen in de liefde van onze God. Mijn Pasen begon goed en gezegend.'

Mariahulde

In Parochieblad Delft valt te lezen hoe in de Maria van Jessekerk op 6 mei een Mariahulde werd gehouden. Twee keer per jaar is dat het geval, in mei en oktober. Het Mariabeeld wordt voor die gelegenheid vanuit de kapel vóór in de kerk geplaatst. Gedurende een uur worden er mooie Marialiederden gezonden door de koren Deo Sacrum en Vox Latina.

Een bijzonder onderdeel van de hulde is de lichtprocessie, waarbij iedereen wordt uitgenodigd om een kaars te brengen naar Maria. Dit wordt gedaan onder het zingen van het lied "Te Lourdes op de bergen". Op deze zaterdag waren er ruim 230 mensen aanwezig. Op 14 oktober is de volgende hulde aan de Moeder Gods.

Hoe mooi is het om mee te gaan met de Rome bedevaart?

Vicaris-generaal Tjeerd Visser vertelt over het programma van de bedevaart naar Rome.

‘Er is een aantal redenen om mee te gaan op bedevaart. Op de eerste plaats is het voeding voor je persoonlijke geloof. Op bedevaart gaan is een doorbreking van je dagelijkse routine. Je stapt daar even uit om je te laven aan plekken die belangrijk zijn voor ons geloof. In Rome zijn dat onder meer de graven van de apostelen Petrus en Paulus. Op de tweede plaats, geloven doe je vaak thuis in een kleinere groep en in Rome zie je dat je deel bent van de Wereldkerk. Dat is bemoeiend. En het kan ook uitdagen: hoe zijn we kerk in Nederland en hoe goed kennen we elkaar?’

‘Het thema is: bouwen aan een netwerk van liefde. Doordat je op bedevaart gaat, niet alleen met je eigen parochie maar ook met mensen uit andere delen van het bisdom, bouw je aan de gemeenschap van de Kerk in onze regio. Je mag jezelf onderdeel weten van de gemeenschap. Je mag daarop leunen en je mag jouw bijdrage geven. De bedevaart kan helpen om het netwerk op te bouwen

en ook de vraag te stellen hoe dat thuis in de parochie verder kan gaan.’

Hoe zijn de reacties?

‘We hebben grotere en kleinere bijeenkomsten gehouden in parochies en telkens bleek dat mensen heel erg enthousiast zijn. ‘Wat een mooi programma’, hoorden we veel mensen zeggen. De bijeenkomsten hebben mensen geholpen om te besluiten om wel of niet mee te gaan. Sommigen moesten het besluit nog nemen, anderen wisten al dat ze mee zouden gaan en werden bevestigd in die keuze. We merken dat veel mensen al eerder in Rome zijn geweest, en de stad dus ook al wel kennen, maar nu juist als pelgrim Rome willen bezoeken. Daar ligt de nadruk op bij deze bedevaart.’

‘We vieren dagelijks de eucharistie telkens in een van de belangrijke kerken van Rome, waaronder de Sint Pieter. Natuurlijk gaan we ook op audiëntie bij de paus. In deelgroepen maken we een aantal wandelingen langs plekken die voor ons geloof van betekenis zijn. Dat zijn natuurlijk mooie momenten om vanuit je geloof met elkaar in gesprek te gaan over wat

© MICHEL DEMMENE

je ziet en meemaakt. Rome heeft een rijke christelijke geschiedenis, die we van dichtbij gaan zien in de Vaticaanse musea of de catacomben.’

‘Heel veel mensen die we in de parochies spreken hebben zich in allerlei bochten gewrongen om mee te kunnen gaan. Ze hebben vrij genomen, zetten geld opzij, leggen hun vrijwilligerswerk een week stil en laten hun gezin een week achter. Ze gaan mee naar Rome.

Heel bewust maken ze zich vrij. En er zijn al meer dan veertig aanmeldingen voor het projectkoor. Dit wordt een prachtige reis.’

Kun je je nog aanmelden?

Inschrijven kan tot 15 juli en voor de buspelgrims zolang er plekken over zijn in de touringcars.

Kijk voor meer informatie op www.bisdromrotterdam.nl/bedevaart

© JAN PEETERS/KN

Diaken Osseweijer bereidt samen met vicaris-generaal Tjeerd Visser de bedevaart voor. ‘We zullen als pelgrims van het bisdom Rotterdam een pelgrimage maken naar de eeuwige stad Rome, om daar bij de graven van de apostelen te bidden en de banden in ons bisdom te verstevigen. En zoals dat op z’n Rotterdams gaat: dat plannen we niet zes jaar van tevoren, we gaan het gewoon doen. Handen uit de mouwen, geen woorden maar... daden, inderdaad.’

COLUMN: Vakantietijd. Heerlijk!

Het is een tijd om even helemaal “vrij” te zijn. “Vakantie” komt van het Latijnse woord: “vacare”, wat “vrij zijn” betekent. We zijn vrij van werk, school en vaak ook van hobby en sportclubs. Even helemaal niets; dat is vakantie. Maar, “vacare” betekent niet zomaar vrij zijn van activiteiten. Eigenlijk heeft het meer de betekenis van leeg zijn of jezelf leeg maken. Misschien zijn we daarom vaak zo toe aan vakantie; niet zozeer om uit te rusten van het werk, maar om er even helemaal uit te zijn, het hoofd leeg te maken. Maar waarom hebben we dat toch zo nodig?

Bij het woord “vakantie” moet ik altijd denken aan de Abdij van Egmond. Daar staat op de gevel boven de oude hoofdingang: “Deo vacare”, “Vrij zijn voor God.” Misschien is God niet het eerste waar u aan denkt bij het woord “vakantie”. En toch...

Als vacare betekent dat we vrij of leeg zijn, dan gaat dat vooral om leegte scheppen in onszelf om ruimte te maken voor God! Gaat u op vakantie ook niet altijd even een kerkje binnen? Even stil zijn. Even genieten van de afbeeldingen van heiligen en Bijbelverhalen die in lokale kunstvormen en -stijlen zijn verbeeld. Even een kaarsje opsteken voor iemand die het moeilijk heeft? Het is een moment van rust, bezinning en het besef deel uit te maken van een wereldkerk: ook hier ben ik welkom! Ook met deze mensen hier ben ik verbonden in het wereldwijde netwerk van liefde. Het zijn betekenisvolle momenten.

Veel mensen zoeken vandaag de dag naar rust, bezinning, verdieping. Bewust of onbewust willen mensen op zijn tijd “vacare” zijn. Misschien dat daarom bedevaarten ook zo populair zijn.

Als we in ons eigen bisdom kijken kunnen we zien dat bijvoorbeeld het aantal pelgrims dat jaarlijks voor de Nationale Bedevaart naar Brielle komt (dit jaar op 8 juli) de afgelopen 15 jaar bijna verdrievoudigd is! En ook de bisdombedevaart naar Rome in oktober mag zich in een goede belangstelling verheugen. Samen onderweg om gevoed en gesterkt te worden. Een moment om de balans op te maken van de tijd die achter ons ligt en ons voor te bereiden op wat komt. We mogen dat doen vanuit de verbondenheid met elkaar en met God, die met ons meegaat. Misschien merkt u Hem de komende periode op als u wat “Deo vacare” bent!

DIAKEN IWAN OSSEWEIJER

Mgr. Van den Hende wijdt Eli Stok tot priester

We zongen het lied 'Kom Schepper Geest', dat smeekt om de heilige Geest die met zijn zeventvoudige gaven de Kerk aanblaast tot nieuw leven. We bidden dat die Geest jouw leven mag bezielen tot welzijn van jouzelf en tot opbouw van de gemeenschap.' Hiermee opende vicaris-generaal Verbakel de eucharistieviering op zaterdag 10 juni, waarin Eli Stok de priesterwijding ontving.

Mgr. Van den Hende wijdde Eli door handoplegging en gebed te midden van 800 gelovigen en 50 priesters die concelebreerden. Ook emeritus-bischof Van Luyn concelebreerde.

Homilie

In zijn homilie sloot Mgr. Van den Hende aan bij het gebed tot God om Eli 'dienstbaarheid en volharding' te schenken. 'We denken misschien bij dienstbaarheid allereerst aan een lange actielijst: waar je nodig bent, de handen uit de mouwen steekt en helpt. En bij volharding denken we misschien vooral aan zaken als: het moeilijk hebben, het druk hebben, doordoen en doorduwen', preekte de bisschop. 'Toch is dat niet het eerste om aan te denken. Als we in gebed aan de Heer om dienstbaarheid en volharding vragen, dan mogen we op de eerste plaats kijken naar Jezus zelf, die de Heer is en die ons roept en bijeenbrengt, die ons leven deelt, Gods Zoon die in onze wereld is gekomen'

© JAN PEETERS/KN

(cf Joh. 3, 16-17; 1 Joh. 4, 9). Jezus wast de voeten van de leerlingen bij het laatste avondmaal en is dienstbaar tot het uiterste toe.'

'Hij is Heer en leraar, maar ook iemand die dienaar is.' Dat onderstreept ook de parabel over de Heer die zijn dienaars bij zijn komst wakende vindt (Lucas 12,

35-44): 'Hij zal zich omgorden en hij zal hen aan tafel nodigen en langs hen gaan om hen te bedienen.'

'En volharding is niet allereerst een kwestie van de tanden op elkaar en dapper doorduwen, maar kijken en opzien naar Jezus.', vervolgde de bisschop. 'De Hebrëeënbrief schetst

hoe Jezus Christus hogepriester is. De Heer heeft volgehouden in tegenwoordigheid en lijden, tot in de dood. Hij heeft in de school van het lijden gehoorzaamheid geleerd en is oorzaak van heil voor ons allen geworden', aldus de bisschop. 'Werken als priester is niet eenvoudig. Er zijn prachtige taken, zoals het samen vieren van de

Foto's: © JAN PEETERS/KN

sacramenten en bidden, mensen troosten en mensen begeleiden op de weg van het geloof. Daar mag je soms de vruchten van zien. Maar er is ook de volharding nodig in tijden die moeilijk zijn.'

Medewerking aan de viering werd verleend door de Cantorij en door het Jongerenkoor Faith, waar Eli lid van is. De collecte was voor priesteropleiding Vronesteyn en voor de restauratie van het orgel van de kathedraal, dat een

van de grootste orgels is in de stad Rotterdam. De collecte bracht € 2.224 op.

Voor het slot van de viering las vicaris-generaal Tjeerd Visser de benoemingsbrief voor, waarin de bisschop Eli benoemt voor de parochies Sint Ursula (Delft) en O.L. Vrouw van Sion (Den Hoorn, Maasland, Schipluiden). De benoeming is voor 0,8 fte. De overige 0,2 fte zijn voor een studieopdracht.

Walter Broeders, rector van Vronesteyn noemde Eli prettig in de omgang, communicatief, loyaal en betrouwbaar en leergierig: 'Hij is een fijne en hartelijke huisgenoot, met een groot gevoel voor humor, een goed verstand. Hij is een gelovige man met een grote liefde voor de Kerk, trouw in het gebed en het vieren van de eucharistie in de parochie en in de kapel van Vronesteyn. Eli geeft in zijn preken onze huisgemeenschap een goede Bijbelse boodschap mee. Zijn preken zijn een lust voor het oor en het hart.'

Revisie orgel Kathedraal

Samen met het orgel in de Laurenskerk en die in De Doelen vormt het orgel van de Kathedraal HH. Laurentius en Elisabeth het trotse driespan van grootste Rotterdamse orgels. Zo af en toe heeft een orgel een grondige revisie nodig om bespeelbaar en vooral betrouwbaar te blijven. Toetsen die blijven hangen of geen toon voortbrengen als ze worden bespeeld, maken een orgel onbetrouwbaar. Een pneumatisch systeem dat voor vertraging zorgt tussen het moment van toetsen bespelen en de toonvorming uit de orgelpijp, maken het orgel moeilijk bespeelbaar. Al dergelijke problemen zullen worden verholpen met de revisie die nu op stapel staat.

Karaktervol

Marc Schaap, dirigent van de Cantorij van de kathedraal vertelt: 'Het orgel is een karaktervol Duits-Romantisch orgel en stamt uit 1927. De 'Vereenigde Kerkorgelfabrieken J.J. Elbertse te Aalten' stonden garant voor de bouw. In 1998 onderging het orgel al een uitgebreide transformatie. Zo werd de speeltafel vernieuwd en het tot op de draad versleten pneumatische systeem werd grotendeels vervangen. Nu zal ook het laatste deel van deze onderhoudsgevoelige pneumatiek worden verwijderd.'

'Daarnaast is het nodig om het orgel te herintoneren. Dat wil zeggen dat gezorgd wordt dat binnen één register de orgelpijpen eenzelfde klankkleur voortbrengen. Nu klinkt de ene orgelpijp nog dof, een volgende heeft een ongewenst snerpnd geluid. In samenspraak met de orgelbouwer, organist Aart de Kort en adviseur Kees van der Poel zijn we tot de conclusie gekomen dat het hele plan zeker € 35.000,- gaat kosten. De revisie gaat er niet alleen voor zorgen dat het orgel weer betrouwbaar wordt en in de eredienst weer fier zal klinken, ook concerten gaan tot de mogelijkheden behoren. Het orgel zal op en top in orde zijn en kan weer lange tijd mee.'

Steun de restauratie van het orgel

Rekeningnummer Orgelfonds: NL54 INGB 0000 1091 43 t.n.v. Parochie HH. Laurentius en Elisabeth inzake restauratie kathedraal o.v.v. bijdrage restauratie orgel.

© JAN PEETERS/KN

© JAN PEETERS/KN

Roeping... geroepen zijn

Ik ben geboren in Zuid-Afrika, daarna verhuisd naar Namibië. Ik ging naar de 'Deutsche Internationale Schule Windhoek', eerst de lagere school, later het gymnasium. In Windhoek maakten de fraters van Tilburg, een belangrijk deel uit van mijn leven. Het was een mooie tijd, zij waren een groot voorbeeld en belangrijk voor mijn vorming. Van hen heb ik begrepen, dat wij allemaal geroepen zijn, dat die roeping ons hele leven in beweging is. Ik heb in die jaren veel steun gehad aan deze woorden: 'Sei ein Mensch unter Menschen. Dass wird manchmal schön sein, manchmal schwer, aber immer gut, wenn du Jesus im Herzen behältst.' Gewoon een mens te durven zijn onder de mensen, door er voor de ander te zijn. Je niet af wenden, wanneer het moeilijk wordt, te midden van de gebrokenheid in deze wereld.

Op mijn veertiende verhuisden wij naar Nederland, naar 's-Gravenhage. Hier ging ik naar het lyceum waar ik Mieke, mijn latere vrouw ontmoette. Ik rondde mijn school af en ging een sportopleiding doen. Na verloop van tijd trouwden wij, kregen drie kinderen en waren wij kerkelijk betrokken. Intussen was ik sportleraar op internationale scholen, organiseerde ik internationale toernooien en had mijn eigen tennis-school, een mooie carrière en een goed leven.

Na bijna twintig jaar kon ik mijn roeping niet meer negeren, het verlangen om diaken te worden groeide steeds meer. Ik ben de man die op zoek gaat naar dat schaap dat achter is gebleven, en vast zit aan uitstekende takken. De man tussen 'het woord van God' en 'de daden naar de mensen'. We zijn hier over in gesprek gegaan en toen ben ik aan het traject van de vorming tot diaken begonnen en heb ik via de priester- en diakenopleiding Vronesteyn de studie op Bovendonk gevolgd.

PETER WINNUBST

Meer weten over roepingen?

Neem contact op met rector Walter Broeders. T: 0703873804
M: 0627140117 E: w.broeders@bisdomrotterdam.nl

© JAN PEETERS/KN

Op initiatief van Rome

Op 29 juni 1867 werd de herdenking van de marteldood van Petrus en Paulus, 1800 jaar geleden, herdacht. Tegelijkertijd volgden ook zeven heiligverklaringen, waaronder die van de Martelaren van Gorcum.

Ik probeer u met enkele voorbeelden uit oude archieven de sfeer in die dagen te schetsen: 'Het werd een gigantisch feest, ook tijdens de voorafgaande dagen. De koepel en de voorgevel van de Sint Pieter en de zuilengalerij rond het plein waren met vijfduizend lantarens verlicht. Ook elders in de stad was feeëriek verlichting aangebracht en 's avonds was er allerlei vuurwerk. Werden voorheen alleen de bisschoppen uit Europa voor dergelijke festiviteiten gevraagd, nu waren alle bisschoppen uit de hele wereld uitgenodigd; er werden er meer dan vierhonderdvijftig geteld, waaronder tenminste twee uit Australië. Vanuit Nederland waren er bijvoorbeeld pastoors uit de geboorteplaatsen van de Gorcumse martelaren overgekomen (Weert, Oisterwijk) en ook bloedverwanten van de Martelaren waren meegenomen. En zij allen vervulden een functie in de ceremonies. Vanaf vier uur 's morgens vulde de Sint Pieter zich met belangstellenden en tegen zes uur was de basiliek al stampvol'.

Vanaf zeven uur vertrok vanaf één van de binnenplaatsen van het Apostolisch Paleis een processie van alle direct betrokkenen; alle hoogwaardigheidsbekleders en de paus in zijn draagstoel gezeten. Zij trokken

© JOHANNES VAN CAMP / STUDIO ZIEZO

Roy Tepe

via het Sint Pietersplein, dat geheel versierd was met gekleurd zand, naar de basiliek; het passeren daarvan vergde anderhalve uur.

In de basiliek volgde eerst de eigenlijke ceremonie van de heiligverklaring, uiteindelijk resulterend in de verklaring van de paus dat de betreffende personen zouden worden toegevoegd aan de lijst van heiligen. Kanonschoten, afgevuurd van de Engelenburcht klonken en alle kerken in Rome luidden gedurende één uur de klokken.

Daarna volgde de Pausmis, waarvan twee onderdelen de aandacht vroegen:

1. Voor elke heiligverklaring werden de paus offergaven aangeboden, waaronder drie kooien met twee duiven, twee tortelduiven en verschillende andere vogels. Dat gebruik ging terug op een heiligverklaring in 1391 om op symbolische wijze de onschuld, de getrouwheid en de heilige vrijheid voor te stellen.
2. Tijdens het offertorium werd een speciaal gecomponeerd muziekstuk uitgevoerd door vierhonderd zangers, afkomstig uit alle kerken in Rome. De zangers stonden verspreid in de kerk, sopranen in de koepel, zij klonken als 'de stem van engelen'. Na afloop klonk

luid applaus wat heel ongebruikelijk was in die tijd. Helaas is de bladmuziek daarvan niet meer te vinden, anders had het nu opnieuw geklonken in deze tijd.

Ook in Nederland werd de heiligverklaring gevierd en wel in het zuidelijk deel van ons land. In Brielle, maar ook in andere plaatsen, was de viering van 9 juli 1867 'bijzonder luisterrijk'. Tot op vandaag herdenken wij in Brielle de Martelaren, jaarlijks rond 9 juli in de Bedevaartskerk.

ROY TEPE
GASTCONSERVATOR GORCUMS MUSEUM

Kunstexpositie met jongeren

Op 9 juni opende wethouder W. Borgonjen van de gemeente Brielle een bijzondere tentoonstelling in de Bedevaartskerk. In samenwerking met de Kunstkring Voorne hebben voor de tweede keer zo'n acht leerlingen van het Penta College CSG Bahûrim zich verdiept in het thema 'Wie of wat is heilig (voor jou of jouw omgeving)?' De wethouder sprak in zijn openingswoord over de verschillende betekenissen van het woord 'heilig'. De heer J. Holwerda, directeur van de school, stelde in zijn toespraak o.a. de vraag 'Is er nog wel iets heilig vandaag getuige de aanslagen die plaatsvinden, en het vele onrecht dat je om je heen ziet gebeuren?' Wij allen (ouders, opvoeders en de school) echter hebben de taak om de jeugd waarden, die heilig zijn, bij te brengen, voor te houden en voor te leven. De tentoonstelling, in de zijgangen van de Bedevaartskerk, is in de maanden juli en augustus dagelijks van 13.00 uur tot 17.00 uur te bezichtigen.

HENK LUGTENBURG

Bijzondere bruiklenen in Brielle

In het Historisch Museum Den Briel wordt de vaste presentatie over de Martelaren van Gorcum uitgebreid met een tijdelijke tentoonstelling van bijzondere bruiklenen van het Streekarchief Voorne-Putten, de Koninklijke Bibliotheek, Museum Catharijneconvent, het Sint-Janscentrum, het Gorcums Museum en de Bedevaartskerk. En uit het buitenland: De Mindere Museum te Sint-Truiden, het M-Museum te Leuven en de Universiteit Leuven. Er rijdt een gratis paardentram tussen het museum en de Bedevaartskerk.

'Met het publieksprogramma worden niet alleen de historische feiten herdacht, maar wordt ook beoogd een bijdrage te leveren aan de bewustwording van de noodzaak van onderlinge verdraagzaamheid en tolerantie', zegt Marijke Holtrop, hoofd Historisch Museum Den Briel.

Wereldwijde verering en gebrandschilderde ramen in Gorcum

Het Gorcums Museum heeft een vaste expositie die uit drie delen bestaat: over wie de Martelaren waren en wat hen is overkomen, over de verering van de Martelaren in Gorinchem zelf, met als hoogtepunt een deel van de gebrandschilderde ramen uit de voormalige rooms-katholieke kerk in de Haarstraat. En in het derde, wisselende deel gaat het over de verering van de Martelaren in Europa en de rest van de wereld. Tot in Mexico, Chili, Ecuador, Brazilië, Guatemala en de Filipijnen zijn de Nederlandse Martelaren van Gorcum bekend. Te zien zijn reproducties van schilderijen en prenten uit die verre landen.

In beide musea zijn rondleidingen. In juli en augustus is de Bedevaartskerk dagelijks geopend. Er is elke donderdag om 16.00 uur een eucharistieviering met biechtgelegenheid van 15.15 - 15.45 uur.

Nieuwe website Bedevaartskerk

De website van het Bedevaartsoord HH. Martelaren van Gorcum is vernieuwd. 'We gedenken dit jaar dat 150 jaar geleden de Martelaren van Gorcum heilig zijn verklaard', vertelt algemeen econoom John Bakker. Hij is lid van de Bisschoppelijk Brielse Commissie die de zorg heeft voor het goed beheer van het heiligdom. 'Goed beheer is niet alleen het goed in stand houden van de opstallen van het heiligdom, van Bedevaartskerk tot Ommegang, maar het betekent ook het blijvend onder de aandacht brengen van het heiligdom bij de mensen. Eenieder die interesse heeft in deze unieke plek met de zo bijzondere geschiedenis van de

negentien geestelijken die hun leven hebben geven, kan nu de weg daarnaartoe nog beter vinden. De nieuwe website ontsluit het heiligdom in de hoop dat velen, om welke reden dan ook, gemotiveerd worden om een bezoek te brengen aan deze zo speciale plek.' Vaderlandse geschiedenis en hedendaags geloof komen hier samen. 'Het heiligdom is een historische plaats. In de kerk kun je je laten raken door de sfeer van stilte en gebed en je kunt je even losmaken van de drukke buitenwereld wanneer je een bezoek brengt aan de Ommegang. Kijkend op de website ben je als het ware reeds ter plaatse in Brielle en dat is heel mooi', aldus John Bakker.

De website bevat korte informatie over de geschiedenis, een agenda, nieuws en een contactmogelijkheid. Bezoek de website www.martelarenvangorcum.nl

Wie zijn de Martelaren van Gorcum?

Negentien mannen stierven in de nacht van 8 op 9 juli 1572 door ophanging in een turfschuur net buiten Brielle door de hand van de geuzen. Allen waren mannen van de Kerk en wisten dat ze voor hun katholieke geloof moesten sterven.

Het waren elf franciscanen, een dominicaan, twee norbertijnen, een

augustinier koorheer en vier wereldheren. We kennen ze allemaal bij

naam. In herkomst, sociale afkomst, leeftijd en karakter verschilden ze behoorlijk. De franciscaan Willehad de Deen was een wijze, onverstoerbare, hoogbejaarde man die eerder voor zijn geloof uit zijn vaderland Denemarken gevlucht. Zijn medebroeder Jeroen de Weert was een ijzervreter, die de gevaarlijke bedevaart naar het Heilig Land had gemaakt en vlak voor zijn dood nog de protestantse predikant schopte. Jacob Lacops, één van de twee norbertijnen, was eerder een tijd uit het klooster gegaan en protestant geworden, maar was na een paar jaar teruggekeerd. Andries Wouters, de pastoor van Heinenoord kon de doodsangst doorstaan om als martelaar te sterven. Govaart van Duynen was een gewetensvolle priester die in het verleden een crisis had doorgemaakt en een eenvoudige indruk maakte.

Al deze mensen, met hun kracht en hun zwakheden, waren wekenlang op God en op elkaar aangewezen onder de extreme druk van lichamelijke

mishandeling en uitputting en van mentale foltering door vernedering, bespottung, onzekerheid en doodsdreiging. Sommigen hebben het niet uitgehouden en zijn afgehaakt. In de groep van negentien die tot de dood hebben volgehouden ontpopten zich twee tot leiders. Nicolaas Pieck, de overste van de franciscanen, gaf een voorbeeld aan iedereen door zijn innerlijke rust en door zijn onverzettelijkheid. Toen twee bloedeigen broers hem wilden overhalen om zich in ieder geval kritisch tegenover de paus te tonen om zijn eigen leven te redden, gaf hij niet toe. Een rots in de branding was ook de pastoor van Gorcum, Leonard van Veghel. Moedig, welbespraakt en intelligent ging hij de discussie met zijn tegenstanders aan. Met deze twee voorop hebben alle negentien hun kruis kunnen opnemen toen het in hun leven kwam en zijn Jezus gevolgd tot aan hun Calvarie in de turfschuur bij Brielle.

BEN HARTMANN

Martelaren van Gorcum

Bedevaartskerk

In de Tachtigjarige oorlog werd op 1 april 1572 Den Briel ingenomen door de Watergeuzen. In de nacht van 8 op 9 juli van dat jaar werden negentien priesters en religieuzen opgehangen in een turfschuur bij het Elisabethklooster, omdat zij standvastig trouw bleven aan hun geloof en aan de paus. Op 14 november 1675 zijn deze Martelaren van Gorcum zalig verklaard. Op 29 juni 1867 vond hun heiligverklaring plaats.

In de 19e eeuw is een houten kapel gebouwd met een Ommegang, waar jaarlijks rond 9 juli tijdens de Nationale Bedevaart een processie wordt gehouden. In de Ommegang staat een koepelvormig monument (ciborium) met een hardstenen rand, die aangeeft waar de turfschuur heeft gestaan. De stenen kerk is op 29 april 1932 in gebruik genomen als vervanging van de houten kapel. Binnen staan negentien houten beelden van de Martelaren. De kerk heeft twee processiegangen met een expositie over de geschiedenis van het heiligdom.

Klokgelui

Tegenwoordig luiden er op initiatief van bisschop Van den Hende drie prachtige klokken in Brielle ter ere van de heilige Martelaren van Gorcum. Voor de klokken is in 2016 een nieuwe klokkenstoel vervaardigd. De grootste klok is gegoten in 1946 en draagt de naam *Maria*, vernoemd naar de moeder Gods. De tweede klok heet *Martinus*, naar de eerste bisschop van Rotterdam, monseigneur Martinus Jansen. De derde klok heet *Paulus*, vernoemd naar paus Paulus VI. Door het jaar heen komen jong en oud naar het Bedevaartsoord. Op verzoek worden speciale rondleidingen georganiseerd. Tijdens de Nationale Bedevaart in juli kan Brielle rekenen op

zeker duizend pelgrims uit binnen- en buitenland die de dag beginnen met een pontificale eucharistieviering.

Werkloosheid en de parochie

In *Tussenbeide* van februari jongstleden heb ik de Raad van Kerken-publicatie *Werk en Welvaart van morgen* onder de aandacht gebracht. In dit vervolgartikel wil ik graag ingaan op de praktische mogelijkheden die lokale gemeenschappen hebben om werkloosheid op de agenda te plaatsen. Want het is mooi om te weten dat spreken over arbeid een lange traditie heeft in het katholieke kerk, maar dat zou dan toch ook handen en voeten moeten krijgen in de pastorale en diaconale praktijk van de lokale geloofsgemeenschap. Ik put uit de praktische tips die in de genoemde publicatie worden gegeven, onder het kopje "Mogelijkheden en initiatieven".

Werkloosheid aan de orde stellen is best lastig. Het is een "onzichtbare" problematiek. Mensen staan vaak liever niet bekend als "werkloos", omdat dat niet aan het ideale maatschappelijke plaatje voldoet. Ook kan het beeld bestaan, zowel bij de werkloze als in de parochie, dat de Kerk "er toch niets aan kan doen". Maar, hoewel de werkloosheid er niet door opgeheven wordt, kan het gesprek aangaan, juist door de Kerk, veel betekenen.

Wat kun je als parochie doen?

Kijk om te beginnen eens hoe het staat met de werkloosheid in je eigen stad of dorp. Hoe gaat de politiek ermee om? Welke maatschappelijke organisaties zijn er actief op dit gebied? Agendeer de thematiek - met die informatie - eens in de pastoraatgroep, in het pastoraal team, of in parochiële groepen als bezoekgroepen en wijkcontactpersonen.

© RAAD VAN KERKEN IN NEDERLAND

Dirk Guddé, pastoraal werker in parochie H. Augustinus (Katwijk, Oegstgeest, Voorschoten, Wassenaar), en voorzitter van de Raad van Kerken Nederland.

Welke activiteiten kun je als parochie ontwikkelen?

In het pastoraat gaat het erom een luisterend oor te zijn voor mensen en gezinnen die getroffen zijn door werkloosheid. Dat kan heel ingrijpend zijn voor mensen en hun leefverbanden. In het kader van vorming en toerusting kun je denken aan een thema-avond over werkloosheid. Ook kan een parochie heel concreet ontmoetingsmogelijkheden creëren.

Hier is samenwerken met andere kerken of maatschappelijke organisaties heel goed mogelijk. Er zijn verschillende initiatieven, variërend van een "weewecafé" tot een kerkelijke vacaturebank, of andere plekken waar informatie en ervaringen worden uitgewisseld. Het is belangrijk werkloze mensen zelf te betrekken bij eventuele initiatieven.

Wees attent

Ook diaconale aandacht is belangrijk in situaties van werkloosheid: wees attent op mogelijke verarming, op het gevaar dat schulden ophopen, en let erop dat er door een slechtere financiële situatie steeds minder mogelijkheden zijn

om "mee te doen", bijvoorbeeld voor kinderen uit een gezin. In de vieringen kan aandacht gegeven worden aan werkloosheid. Dat kan in de "gewone" zondagse liturgie, maar ook thematisch, of in een aparte viering. Het ligt voor de hand dergelijke vieringen ook voor te bereiden met mensen die met werkloosheid te maken hebben.

Werkloosheid is ingrijpend. Het kan het gevoel geven niet meer mee te

tellen, aan de kant te staan. Juist daarom is het echt een thema voor de kerken. We weten hoe belangrijk betaalde arbeid is. Tegelijkertijd geloven we dat volwaardigheid, en de mogelijkheid om volwaardig te participeren in de samenleving niet samenvalt met het hebben van betaald werk.

Werk en Welvaart van morgen, onder redactie van Trinus Hoekstra, is uitgegeven door de Raad van Kerken. Zie www.raadvankerken.nl. Via het bureau van de Raad van Kerken kan de bundel besteld worden (€ 4,50). Op de website van de raad (onder /samenleving) is toerustingsmateriaal te vinden dat aansluit bij deze publicatie.

Uitreiking Diaconieprijs op feestdag Sint Maarten

Op zaterdag 11 november 2017 reikt het bisdom Rotterdam voor de zesde keer de diaconieprijs Brood en Rozen uit. Met deze prijs maakt het bisdom diaconale activiteiten zichtbaar voor een breder publiek en geeft het erkenning aan de inzet van diaconale vrijwilligers. De uitreiking vindt plaats in de Caeciliakerk in Rotterdam-Alexander. Omdat 11 november de feestdag is van Sint Maarten, wordt tijdens deze bijeenkomst ook aandacht besteed aan deze heilige als inspirerend voorbeeld voor de diaconie.

De diaconieprijs kent drie categorieën: diaconie dichtbij; missie, ontwikkeling en vrede; en een bijzonder thema. De winnaar in elke categorie ontvangt 1000 euro voor zijn activiteiten, de winnaar in de laatste categorie krijgt tevens de wisseltrofee. Die is momenteel in bezit van de Bezoekgroep Sint Jacobsstaf van de Haagse parochiekern Sint Jacobus.

Diaconie en gemeenschapsopbouw

In deze editie is het bijzondere thema 'gemeenschapsopbouw'. Zowel kerkelijk als maatschappelijk is dat momenteel een bijzonder actueel en relevant onderwerp. Kerkelijk laat het zien, dat diaconie geen geïsoleerd werkveld is, maar bijdraagt aan de opbouw van de geloofsgemeenschap. Voorbeelden van diaconale activiteiten die mensen in de parochie bijeenbrengen zijn: maaltijdprojecten, diaconale wandelingen en parochieprojecten voor een diaconaal doel.

Maatschappelijk gaat het bij gemeenschapsopbouw om de bevordering van sociale integratie en cohesie. Je kunt denken aan de opvang van vluchtelingen en asielzoekers of de integratie van allochtonen. En meer algemeen zie je de samenleving uiteenvallen in bevolkingsgroepen, die nauwelijks meer contacten met elkaar hebben en elkaar steeds minder begrijpen. Tegen deze trend in zetten kerken lokaal diaconale projecten op die mensen met elkaar in contact brengen. Dat gebeurt in multiculturele ontmoetingsplekken, inloopactiviteiten, taallessen en maatjesprojecten.

Aanmelden!

Aanmelden van diaconale initiatieven kan tot 10 juli. Het is de bedoeling, dat alle projecten worden bijeengebracht in een diaconale kalender. Die zal in het najaar worden verspreid. Op 20 januari 2018 volgt nog een impulsbijeenkomst rond 'diaconie en gemeenschapsopbouw', waarop vier van de aangemelde projecten zich zullen presenteren.

JAN MAASEN

Jullie zijn het licht in de wereld ... zegt Jezus tegen zijn leerlingen en tegen ons (Matteus 5.14). Aan ons is het om in navolging van Hem te zorgen voor **licht in het leven**. Dat kunnen we op velerlei wijzen doen: zorgen voor zieken en ouderen, opvangen van vluchtelingen en vreemdelingen.

Licht in het leven brengen, dat kan ook door bijvoorbeeld een **koffie-ochtend voor werkzoekenden** in de parochie te organiseren voor jongeren en ouderen die zonder werk zijn komen te zitten. Ineens is er voor hen geen vast dagritme meer, er is geen afwisseling meer van werk-tijd en vrije tijd. Achteruitgang in financiën. Steeds weer solliciteren zonder resultaat. Taken in huis worden anders verdeeld. Elke dag vraagt om een andere invulling.

Het blijkt te helpen als je kunt praten met elkaar over wat dat alles betekent en ook samen kunt zoeken naar een zinvolle invulling van lege dagen. Wij doen dat regelmatig in onze Sint Jan de Doper parochie van Gouda.

DIAKEN PAUL SCHUURMANS

© PETER VAN MULKEN

Bisschop en kerktoetreders ontmoeten elkaar in Schiedam

'Antwoord op de roepstem van de Heer', zei Mgr. Van den Hende tijdens een speciale ontmoeting voor mensen die dit jaar zijn toegetreden tot de Rooms-Katholieke Kerk.

Zo'n zestig kerktoetreders gaven gehoor aan de uitnodiging van Mgr. Van den Hende om aanwezig te zijn bij de Kerktoetredersdag van het bisdom. Zaterdag 17 juni kwamen zij met peetouders en begeleiders samen in de Basiliek van de heilige Liduina en Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans in Schiedam.

Hjalmar Doesema is afkomstig uit de Parochie H. Theresia van Avila in Dordrecht en omstreken. Hij deelde zijn geloofsverhaal met de aanwezigen. Zijn geloofsweg naar de Rooms-Katholieke Kerk vergeleek hij met een puzzel: Een weg 'die langzaam maar zeker gevormd wordt door de puzzelstukjes die op mijn levensweg door God werden neergelegd, en die ik op mocht pakken. Want uiteindelijk gaat het erom dat onze puzzel, die laat zien wie we zelf zijn, steeds meer op Christus gaat gelijken.'

Tijdens de eucharistieviering zei Mgr. Van den Hende in zijn homilie dat de aanwezigen allen 'ja' hebben gezegd op de uitnodiging van de Heer om bij de Kerk te gaan horen: 'Ik mag u

© PETER VAN MULKEN

allen hartelijk welkom heten. De Kerk is een geschenk van God aan ons. Met een oprecht hart bent u als geloofsleerling uw weg gegaan in een parochiële gemeenschap. Zo blijft u niet alleen in het beleven van uw geloof.'

De bisschop vertelde dat de Heer met ieder van ons zijn verhaal schrijft: 'Bij God is ieder mens gekend bij zijn/haar naam. Iedere mens heeft een eigen geschiedenis, eigen ambities en God heeft ons verschillende talenten gegeven. Deze hebben een plaats in het maatwerk dat God voor ogen heeft. Zo mag ieder van ons gehoor geven aan de roeping die wij van God gekregen hebben. Zoals de ledematen samen één lichaam vormen, zo vormen we samen de Kerk.'

De kathedrale Laurentius en Elisabeth Cantorij luisterde de eucharistieviering muzikaal op. Na afloop maakte Mgr. Van den Hende persoonlijk kennis met de kerktoetreders. Als aandenken aan deze bijeenkomst kreeg ieder een exemplaar van het boekje 'Geloof in beeld'. Deze fraai geïllustreerde uitgave bevat verschillende gebeden en gezangen.

Rector van de Basiliek in Schiedam, Henri Egging, verzorgde voor de aanwezigen een rondleiding door de Basiliek. Hij vertelde hen over de geschiedenis van het kerkgebouw en over het leven van de Heilige Liduina.

MONIQUE MEEUSSEN

Migrantenparochies laten diaconale inzet zien

Twee migrantenparochies in de stad Rotterdam hebben op zaterdag 13 mei hun diaconale gezicht getoond aan de deelnemers van de jaarlijkse Projecten tocht van de Diocesane Caritas-instelling en het bisdom Rotterdam.

's Ochtends werden de deelnemers gastvrij ontvangen door de vrijwilligers van de stichting Nuestra Casa, die gelieerd is aan de Spaanssprekende parochie. In de Rotterdamse regio leven zo'n twaalfduizend Spaanssprekende mensen. Nuestra Casa wil hen de weg wijzen in de Nederlandse samenleving, met name de nieuwkomers. Jarenlang stonden de Dominicaanse Republiek en Colombia bovenaan de lijst met nieuwkomers. Vanwege de voortdurende economische crisis in Spanje voerden vorig jaar de mensen met een Spaans paspoort de lijst van hulpvragers aan. Veel mensen hebben behoefte aan informatie over migratieregels, kampen met de taalbarrière, ondervinden problemen op de arbeidsmarkt, lijden onder relatieproblemen of verkeren in een sociaal isolement. Omdat de vrijwilligers van Nuestra Casa zowel Spaans als Nederlands spreken, kunnen zij een brugfunctie vervullen. Het werk van Nuestra Casa bestaat uit drie pijlers: het Open Huis met een

inloopspreekuur, de werkgroep Vrouwenondersteuning met veel aandacht voor begeleiding, workshops en Nederlandse les en de bezogegroep, die huisbezoek doet en groepsactiviteiten organiseert. In totaal zijn er zo'n zestig vrijwilligers actief.

Stille migranten

's Middags toog het gezelschap naar Delfshaven. Het is niet toevallig dat daar de Portugeessprekende parochie is gevestigd. Een op de tien bewoners van deze deelgemeente is afkomstig uit Kaapverdië. Volgens officiële cijfers van 2016 wonen in Nederland 22.000 Kaapverdianen, waarvan driekwart in Rotterdam. Dat juist Rotterdam de Kaapverdiaanse bakermat is, komt doordat velen zijn begonnen in de Rotterdamse haven en industrie en in de schoonmaaksector. Kaapverdianen staan bekend als zogeheten "stille migranten". Deze reputatie hebben zij verworven omdat zij schijnbaar tevreden zijn met hun positie, relatief weinig van zich laten horen en nauwelijks deelnemen aan activiteiten buiten de eigen gemeenschap. Er zijn talrijke Kaapverdiaanse verenigingen. Het opleidingsniveau van de tweede en de derde generatie stijgt. Hoewel de band met Kaapverdië sterk is, zien

met name de jongeren toch hun toekomst in Nederland liggen.

De Kaapverdianen maken het merendeel uit van de Portugeessprekende parochie, maar parochianen komen ook uit Portugal, Brazilië, Angola en Mozambique. Hoewel de aantallen Eerste Communicanten en Vormelingen voor Nederlandse begrippen hoog zijn, constateert men wel een daling. De parochie is momenteel hard bezig met het verstevigen van de eigen organisatie, inclusief het opzetten van een structuur voor Kerkbalans. Ook wil men de diaconale stichting Emanuel nieuw leven inblazen. Die kan zich dan met name gaan richten op de sociale activiteiten, zowel voor ouderen als voor jongeren.

De deelnemers aan de projectentocht vonden het een waardevolle ontmoeting. Ze kregen meer inzicht in de leefwereld van de Spaanssprekende en Portugeessprekende bewoners van Rotterdam, een doelgroep waar ze als PCI-bestuurder niet dagelijks mee te maken hebben.

JAN MAASEN

Maria, moeder van ons allemaal

Museum Catharijneconvent in Utrecht toont momenteel de grootste Maria-tentoonstelling die daar ooit is geëxposeerd. De gehele bovenverdieping van het klooster is een halfjaar lang voor de Moeder van God. Een interview met gastconservator en kunsthistorica Désirée Krikhaar.

Wie de trappen in het Utrechtse museum op weg naar de Maria-tentoonstelling oploopt, komt gaandeweg al in hogere sferen. De bezoeker wordt namelijk begeleid door een metershoge foto-print van het schilderij van Maria Tenhemelopneming van Peter Paul Rubens aan de wand naast de trap. Het blijkt niet de enige meester van wie Maria-werken in deze expositie zijn te bewonderen; ook onder andere Pieter de Grebber, een schilderij uit het atelier van Rembrandt en Jan Toorop zijn te zien met kunstwerken van Maria. 'Het idee voor deze expositie zat al tien jaar in mijn hoofd, maar nu was het de juiste tijd voor een Maria-tentoonstelling,' zegt de Haagse gastconservator en kunsthistorica Désirée Krikhaar. 'Mensen zoeken geborgenheid en komen uit bij Maria. De timing is perfect.'

De tentoonstelling, die meer dan 200 werken in de vorm van schilderijen, schoolplaten, boeken, vaandels, beeldhouwwerken en andere kunstvormen vanaf de Middeleeuwen tot nu laat zien, is er vooral één over Maria als Moeder. En dát raakt mensen, weet Krikhaar. 'Heel veel mensen, gelovig of niet, vinden troost en onbaatzuchtige liefde bij Maria. De identificatie met haar leven, haar vreugde en verdriet is enorm.' Dat de meest afgebeelde vrouw van de wereld populair is, blijkt uit de bezoekersaantallen. Van heinde en verre zijn al meer dan 50.000 mensen op bezoek geweest. Óók jongeren. Krikhaar: '„We hebben hier een wand gemaakt met allemaal internet-afbeeldingen van Maria. Ook laten we in een filmpje zien hoe Maria op armen wordt getatoeëerd. Devotie in een moderne vorm.'

De tentoonstelling is tot en met 20 augustus te bezoeken. Voor meer informatie zie <https://www.catharijneconvent.nl/bezoek-ons/tentoonstellingen/maria>

CELINE TIMMERMAN

© BILLIE-JO KRUL

Noordwijk viert 125 jaar bedevaartplaats

In 1892 werd Noordwijk door paus Leo XIII voor de tweede maal in de geschiedenis verheven tot bedevaartplaats van de heilige Jeroen. De relieken van deze eerste pastoor van Noordwijk werden toen weer overgebracht van Haarlem naar de parochiekerk van Sint-Jeroen in Noordwijk.

Elk jaar rond de naamdag van Sint-Jeroen – 17 augustus – kwamen honderden pelgrims uit de wijde omtrek naar Noordwijk om hem te vereren. Anno 2017 wordt de H. Jeroen nog op allerlei wijzen – als patroon van Noordwijk – in ere gehouden.

Van Pasen tot het feest van de heilige Willibrord (7 november), worden er verschillende activiteiten georganiseerd in het kader van het jubileumjaar Jeroen 125. Pastor Theo Blokland van de parochiekerk Sint-Jeroen en Maria ter Zee licht toe: 'Met de viering van dit jubileum willen wij Jeroen weer een beetje dichterbij de Noordwijker brengen. Voor velen is "Jeroen" niet meer dan een naam van een straat of een plein. Of van de twee kerken die Noordwijk-Binnen rijk is.'

Dat is overigens niet voor niets. Jeroen heeft in de negende eeuw de basis gelegd voor de (geloofs-) gemeenschap Noordwijk. Met de vestiging van een kapel, genoemd naar Sint-Maarten, groeide het dorp. De keuze voor de Franse heilige is niet zomaar geweest, want hij staat symbool voor

aandacht en zorg voor de naaste. 'Eén van de, zo niet de belangrijkste waarde van ons menszijn', aldus Theo Blokland. 'Paus Franciscus vraagt hier ook dagelijks aandacht voor.'

Vergeeten Kind

De jubileumwactiviteiten in Noordwijk zijn om die reden gekoppeld aan een organisatie die ook de zorg voor de naaste centraal stelt. Met name die onder kinderen. 'Het gaat om de organisatie Het Vergeeten Kind, die zich inzet voor kinderen en jongeren die genoodzaakt zijn buiten het eigen gezin te wonen. De meeste activiteiten die wij organiseren zijn vrij toegankelijk; we vragen de bezoekers om een vrijwillige bijdrage die ten goede zal komen aan het werk van de stichting Het Vergeeten Kind.' Het jubileumjaar begon op zondag 16 april met het aansteken van de Jeroenkaars in de paasviering. Eenzelfde kaars brandt sindsdien in de Oude Jeroenskerk, de eerste bedevaartskerk. Sindsdien is de kerk elke zaterdagmiddag open voor publiek. Tijdens "In de voetsporen van Jeroen" vertelde kunstschilder Daniël Tavenier op 17 mei over zijn

zoektocht naar de sporen van Jeroen in Ierland en Schotland. Bij de traditionele vieringen rond de naamdag van Jeroen op 17 augustus, zal dit jaar het Landgoed Calorama betrokken worden. Hier is Jeroen volgens de overlevering omgebracht en eindigden ook de vroegere processies.

In september wordt er een dagtocht georganiseerd naar de Abdij van Egmond, die een speciale binding heeft met de bedevaartplaats. Ook wordt er in die maand in Noordwijk een wandelvoetbalwedstrijd georganiseerd, voor jongens en mannen met de naam Jeroen. In oktober is er een

manifestatie onder de naam "Jeroen in beeld en muziek".

Dat is nog maar een gedeelte uit het programma. Het volledige programma is te vinden op de jubileumwebsite www.jeroen125.nl en op de facebookpagina Jeroen125.

Aan het eind van de jubileumperiode zal een boek worden uitgegeven over Jeroen en zijn betekenis voor Noordwijk. Historicus Gerard Persoon, fotograaf Cor Vink en vormgever John Asselbergs dragen zorg voor de uitgave. Het jubileumjaar loopt tot en met 7 november.

Kinderen geven voor kinderen

In de Veertigdagentijd hebben kinderen die betrokken zijn bij de Lambertuskerk in Rotterdam en schoolklassen van RK-scholen in Rotterdam-Kralingen, meegedaan aan de actie "Kinderen bidden en geven voor kinderen". Ze verzamelden speelgoed voor minderbedeelde kinderen in Rotterdam.

Vanuit het Pastoraat Oude Wijken Rotterdam-Zuid had pastoraal werker Hein Steneker vooraf meer dan vijftig kinderen aangemeld die in aanmerking zouden kunnen komen voor een speelgoedpakket. Ook het Pastoraat Oude Wijken Oude Noorden had meer dan vijftig kinderen aangemeld. Kort na Pasen haalde Steneker daadwerkelijk pakketten op bij de Lambertuskerk: meer dan vijftig dozen stonden er voor Rotterdam-Zuid klaar. Kort daarna zijn deze verspreid onder de kinderen. Een deel van de dozen met speelgoed werd uitgedeeld bij speeltuin de Klimroos in de wijk Rotterdam-Bloemhof. En natuurlijk waren de kinderen die de dozen kregen verrast – en blij!

Zo werd een heel concrete actie een teken van naastenliefde, saamhorigheid en solidariteit tussen kinderen in Rotterdam. Met dank aan alle kinderen die hebben bijgedragen aan het slagen van de actie.

© PAUL MEUDIK

In processie door Schiedam

Samen biddend, mediterend, soms ervaringen uitwisselend, door de straten van de stad, achter de relieken aan van de heilige Liduina. Dat is de processie in het hart van Schiedam, zoals die sinds 2015 wordt gehouden.

Op 21 mei liepen de Schiedammers mee, samen met belangstellende bezoekers van buiten de stad. Daaronder ook kerkelijke functionarissen, zoals die van het Gilde van het Heilig Hout uit Dordrecht. Het Liduinafeest van 2017 voltrok zich onder zonnige omstandigheden, en onder een stralend gesternte. De processie maakte een stop in de Grote of St.-Janskerk van de PKN. In de tijd van Liduina, de veertiende en vijftiende eeuw, was er nog geen sprake van meerdere christelijke richtingen. Met het gezamenlijke gebed in de kerk wilden de organisatoren de verbondenheid van de verschillende kerken benadrukken.

Inzet voor vormelingen stemt dankbaar

Veel liefde en energie steken de parochies van het bisdom Rotterdam in de voorbereiding van jonge mensen op het vormsel. De (vrijwillige) medewerkers zijn dankbaar voor de vreugde die het samen op weg zijn met de jongeren oplevert. Dat wordt duidelijk in een rondgang langs enkele vormselwerkgroepen.

De tiernmiddag, de feestavond en uiteraard de vormselviering zelf zijn volgens Judith Weerdenburg en Sandra Debets de hoogtepunten van de voorbereiding en de toediening van het sacrament in hun Adrianusparochie. Volgens de twee vrijwilligers, die in Naaldwijk samen de vormselwerkgroep vormen, moet het project “ook een feestje voor de jongeren zijn”. In Naaldwijk wordt daarom tijdens de voorbereiding ook een “leuke” middag in en om de kerk georganiseerd, waarin pastoor Jaap Steenvoorden een inhoudelijk onderdeel voor zijn rekening neemt.

Gastouders

In de vormselvoorbereiding in Naaldwijk spelen de ouders een belangrijke rol. ‘We kunnen gelukkig nog steeds voldoende gastouders vinden voor drie avonden met de vormelingen’, leggen Weerdenburg en Debets uit. ‘Ook willen we de vormelingen, dit jaar veertien in getal, meegeven dat het belangrijk is om op je eigen manier een bijdrage te leveren aan de maatschappij. In het vormselproject is daar aandacht voor:

wij proberen dat ieder jaar handen en voeten te geven door een aansprekend goed doel. Het afgelopen jaar hebben de kinderen in de gastoudergroepen fantastische Jarige Job-pakketten voor de Voedselbank Westland gemaakt.’

Groei

Pastoraal werker Gerda Martens van de parochie H. Bernadette in de Federatie Rotterdam Rechter Maasoever, ziet veel mooie momenten in de vormselvoorbereiding die zij verzorgt. Alleen al het feit dat je probeert ‘jongeren bewust te maken van hun rol als christen’ en op het ontvangen van het vormsel is voor haar dankbaar werk. ‘Tijdens de vormselvoorbereiding zie je de jongeren groeien in hun bewustzijn.’

Annelies Mélotte, sinds enige jaren coördinator van de vormselwerkgroep in Lisse, vertelt over de aanpak in haar parochie, die vier kerken kent, twee in Lisse, één in Hillegom en een in De Zilk. ‘De vormselvoorbereiding doen we deels gemeenschappelijk en deels afzonderlijk. We hebben één vormselviering voor de gehele parochie, ieder jaar in een andere kerk. De eerste ouderavond, de informatieavond, is dit jaar voor het eerst ook gemeenschappelijk. De voorbereidingsavonden en terugkomavonden voor de kinderen doen we ieder op de eigen locatie, evenals de tweede en derde ouderavond. Verder hebben we een gemeenschappelijke sacramentenavond (met een rondleiding door de kerk waar dat jaar gevormd gaat worden), met op verschillende

plaatsen uitleg over de sacramenten.’ Verder kent de vormselvoorbereiding een gemeenschappelijk ‘Are-you-ready-weekend’, in Heiloo.

Vragen

Mélotte is zeer te spreken over de samenwerking met het pastoraal team. ‘Vragen kunnen we altijd stellen aan onze diaken Iwan Osseweijer. Hij verzorgt ook het catechesegedeelte op de ouderavonden. Kapelaan Stephan Kuik is betrokken bij het samenstellen van de vormselviering. Ook bij hem kunnen we gemakkelijk met onze vragen terecht. Het is fijn om het vertrouwen van het pastoraal team te krijgen om het project alleen te draaien, maar als we vragen of problemen hebben staan ze altijd klaar en zijn ze makkelijk benaderbaar.’ In de Bollenstreek is de bemensing van de werkgroep geen probleem. ‘We hebben een zeer betrokken werkgroep in Lisse, met een prettige onderlinge sfeer. Hierdoor zijn we als groep goed op elkaar ingespeeld.’

Er wordt op de bijeenkomsten gewerkt in kleine groepjes (met vijf of zes vormelingen en een of twee begeleiders). ‘Maar voor het theoretische deel en andere uitleg komen we steeds weer samen in de grote groep.’ Daar wordt de “stof” overgebracht via powerpoint-presentaties, waarbij de kinderen actief betrokken worden. ‘Voor de kinderen is dit zeer afwisselend, en op deze manier zorgen we ook dat de kinderen ook de kinderen uit de andere groepjes goed leren kennen.’

Afgelopen jaar waren er in Lisse achttien vormelingen, in Hillegom en De Zilk twaalf.

Keuze

Michel van Mourik is vrijwilliger in de parochie Heilige Theresia van Ávila in de Drechtsteden. Hier is de vormselvoorbereiding sinds enige jaren parochiebreed, met jaarlijks zo’n vijftien jongeren. Gedurende de vormselcatechese worden wel de verschillende kerklocaties aangedaan met de vormselgroep. ‘Om zoveel als mogelijk alle kerklocaties te betrekken in het proces’, zo legt Van Mourik uit. ‘Persoonlijke geloofsgroei, doordat de deelnemers actief aan de slag gaan met de geloofsaspecten die bij het vormsel horen, zoals de gaven van de Heilige Geest.’ De voorbereiding kan volgens Van Mourik getypeerd worden als verdiepend, motiverend en groeiend in het groepsproces.

Jongerenwerk

In de Drechtsteden beseft men dat een aanbod na hun vormsel belangrijk is voor de jonge mensen. ‘Sinds vorig jaar wordt er binnen de parochie hard gewerkt aan het jongerenwerk in algemene zin.’ Er zijn tienergroepen en een jongerengroep actief. ‘Voor het komend voorbereidingsjaar van het vormsel is het streven om een integraal programma aan te bieden.’ Tijdens de voorbereiding maken de jongeren dan kennis met de verschillende aspecten die het jongerenwerk in de parochie te bieden heeft.

TED KONINGS

Vuurdoop 2017: ‘Draag je geloof uit!’

De zaterdag voor Pinksteren, 3 juni, kwamen ruim 500 vormelingen en begeleiders samen in de HH. Laurentius en Elisabethkathedraal in Rotterdam voor de Vuurdoop. Het thema van de 21^e editie was ‘Je geloof uitdragen’.

Het programma voor de vormelingen werd swingend geopend door zanger Mario met het lied ‘Heb jij de Spirit!?’ . Het antwoord vanuit de kerk was een luid gejuich uit honderden jongerenkelen. Vicaris-generaal Tjeerd Visser las uit de Handelingen van de Apostelen (2) over de komst van de Geest. Hij vroeg de jongeren daarbij moedig te zijn. ‘Het is soms moeilijk om je geloof op bijvoorbeeld school uit te dragen. Maar Jezus vraagt dat van ons, dat we erover spreken.’

De vormelingen verspreidden zich vervolgens over de kathedraal en het naastgelegen Albada College voor diverse workshops. De toren werd beklommen en de gewelven bekeken. De kinderen leerden onder andere over het werk van de Voedselbank (‘Je kunt kinderen in je klas je boterham aanbieden als je die niet meer lust, zo help je ze ook’). Begeleiders hielden een geloofsgesprek met een van de vicarissen Tjeerd Visser, Dick Verbakel of Henri Egging over de uitzending van de twaalf leerlingen uit Marcus (6, 7-13).

In de kathedraal werd een theaterstuk opgevoerd waarin de jongeren werd gevraagd hoe Jezus meer volgers zou kunnen krijgen. ‘Moet hij dan zijn verhaal via Instagram delen?’ . Een boodschap die overkwam bij zeven vormelingen van de Sint Christoffel Parochie. ‘We moesten daarom lachen, maar het bleef wel hangen’, zegt Lieke (13). ‘Al was de 35-meter hoge toren beklimmen ook wel gaaf, behalve als je hoogtevrees hebt’, vult Carla (12) aan. Diaken Jos van Adrichem van De Vier Evangelisten uit Den Haag vond het inspirerend om te zien hoe de begeleiders met elkaar in gesprek gingen over het Bijbelverhaal. ‘En de boodschap naar de jongeren toe, ‘Het is nu aan jullie om verder Het Woord te verspreiden’, vond ik ook erg goed.’

Parochie De Heilige Thomas uit Alphen aan den Rijn won de fotocollagewedstrijd. Bij de afsluiting vroeg vicaris Visser de jongeren nog een selfie te maken. ‘Zet die op Facebook of Instagram, want zo draag je je geloof ook uit!’

CELINE TIMMERMAN

Parochie De heilige Thomas uit Alphen a/d Rijn wint de fotocollagewedstrijd

Pastoor Huub Flohr vertelt over de betekenis van heiligen.

Apsis kathedraal krijgt een nieuwe schildering

De kathedraal in Rotterdam gaat een belangrijke nieuwe fase van zijn restauratie in. Na het dak en de buitengevel, het herstel van de Lourdes- en de Heilig Hartkapel, wordt momenteel de apsis onder handen genomen.

Die vernieuwingsslag wordt uitgevoerd door Jojanneke Post, van het bedrijf Davique. Zij heeft al de geometrische figuren op de muren onder de ramen in de apsis onder handen genomen. Ook de kolommen tussen de ramen zijn klaar.

Wat nog moet gebeuren is het gewelf van de apsis, dat de vorm heeft van een kalot. Daar was en komt een schildering van de hemel, met Christus als koning van hemel en aarde. Begin juni zijn de specialisten het eens geworden over hoe de schildering eruit moet komen te zien en hoe die uitgevoerd wordt.

De schilderingen in de kathedraal zijn in de jaren zestig verdwenen, omdat de witkwas wel erg rigoureus werd gehanteerd. Tot dusver was het niet tot herstel gekomen. Omdat werd verondersteld dat dat een begrotenlijke zaak zou zijn. En ook omdat niet precies bekend was hoe dat zou moeten gebeuren. Kon de schildering onder de kalk vandaan worden gehaald? Of zou deze in zijn geheel opnieuw moeten worden aangebracht?

Maar de muren en de kalot van de apsis gingen steeds meer ontsieren, zeker toen andere delen van de kerk er steeds fraaier bij kwamen te staan, zo legt Paul van Geenen uit. Hij is als vrijwilliger een van de steunpilaren van de kerkgemeenschap en heeft zich onder meer verdienstelijk

FOTO'S: © PETER VAN MUIJVEN

gemaakt met het documenteren van alle stappen in de restauratie van de kathedraal, sinds 2007.

Zaken kwamen in een stroomversnelling toen er via het bisdom toch middelen beschikbaar kwamen om de restauratie van de muurschilderingen van de apsis en de triomfboog ter hand te nemen. Bouwadviseur Hans Beijersbergen en zijn collega's van het bouw bureau van het bisdom vroegen offertes aan voor het herstel van de schilderingen. Bouwkundig stond dat

deel van de kerk er goed bij, het werk heeft vooral een liturgisch en cultuurhistorisch belang: de apsis komt er bij benadering uit te zien als kort na de realisatie van de schildering, in 1929.

De twee bedrijven die een offerte uitbrachten begonnen volgens Beijersbergen met onderzoek. 'Ze legden beiden een postzegeltje van de muren bloot.' Die stukjes leverden de basis voor een inzicht in de vormen en kleuren die gebruikt werden, maar vooral in de staat waarin de schilderingen en de dekkende kalklaag verkeerden. Dat was van belang voor een plan voor de aanpak van de restauratie.

Dat plan kwam goed rond toen een deskundige op dit gebied, Bernadette van Hellenberg Hubar, dit voorjaar het onderzoek ter hand nam. Van Hellenberg Hubar schreef een boek over de restauratie van de Haarlemse Bavokathedraal in 2016 en in 2013 over monumentale schilderkunst. In dit laatste boek wordt veel aandacht besteed aan de broers Dunselman, die ook de muren van de Rotterdamse HH. Elisabeth en Laurentius Kathedraal van afbeeldingen voorzagen.

Van Hellenberg Hubar ging samen met Jojanneke Post op onderzoek uit, onder meer in het archief van de Dunselmannen in museum Amstelkring, dat daar ligt dankzij een kleinkind van Kees, een van de twee broers. Ze maakten gebruik van de rijke beeldbank van het Rotterdamse stadsarchief. En ze bezochten in Amsterdam dr Peter van Dael, een vitale jezuïet 'van in de tachtig' en specialist in de iconografie. Ook kerken met schilderwerk van de Dunselmannen, als de Nicolaaskerk en de Obrechtkerk in Amsterdam, dienden ter vergelijking.

Zo raakte langzamerhand het plaatje, letterlijk, compleet. Uit overlevering was bekend dat er op de originele schildering heiligen, engelen en een

Christusfiguur te vinden waren. Maar de identiteit en de schikking van die figuren, de kleuren, de stijl van tekenen, die kon alleen afgeleid worden uit andere werken van de kunstenaars. 'We willen graag voor 120 procent zeker weten dat we het voor honderd procent zeker weten', aldus Beijersbergen. Van Hellenberg Hubar en Post toonden het resultaat in juni aan de bisschop. Op de kalot blijken de vier evangelisten met hun symbolen te zitten met achter hen de apostelen rond Petrus (met de sleutels) en Paulus (met het zwaard).

Ondertussen heeft Post de overige figuren en afbeeldingen en de tekst op de muren gereconstrueerd. Zij maakte met haar medewerkers mallen van de geometrische figuren die daarmee tot een regelmatig decoratief patroon konden worden gemaakt. Ook de tekst Christus Vincit, Christus Regnat, Christus Imperat werd op de triomfboog boven het altaar teruggezet. 'Op een okerkleurige ondergrond', dicht bij de originele kleur.

De werkwijze waarvoor werd gekozen was dus toch die van het herstellen en zoveel mogelijk ongemoeid laten van de ondergrond. Het vrijmaken van de afbeeldingen zou volgens de experts tot grote schade hebben kunnen leiden. In plaats daarvan is de schildering nu bewaard, met altijd nog de mogelijkheid met het vorderen van de techniek, in de verre toekomst, de originele schildering naar voren te halen.

Zo kijken al met al de kerkgangers van de HH. Elisabeth en Laurentius al ruim een half jaar tegen het werk aan. Een groot doek schermt het te restaureren gedeelte af van de rest van de kerk, de stellages reiken tot aan het plafond. In de kalot is een houten vloer gelegd, waarop de restaurateurs hun werk kunnen doen. Wanneer de klus geklaard is, is voor alle betrokkenen nog even gissen. Het onderzoekswerk heeft de nodige tijd gevegd en men kiest er voor het werk nu liever goed dan snel te doen. Beijersbergen hoopt ook nog dat het tongewelf over de koortravee die naar de kalot leidt, gerestaureerd kan worden. 'Verder zijn geen schilderingen meer in de kerk aangebracht', aldus de bouwadviseur. Daarmee zou de koortravee voor de apsis het laatste deel van de kerk zijn waarvan de schildering nog teruggebracht kan worden. Wie weet wordt ook deze klus dit jaar nog geklaard.

Het onderzoek van Bernadette van Hellenberg Hubar zal als E-book op de website van de kathedraal verschijnen.

TED KONINGS

Uw gift is welkom op NL54 INGB 0000 1091 43 t.n.v. Parochie HH Laurentius en Elisabeth inzake restauratie kathedraal. In de omschrijving graag vermelden: bijdrage restauratie apsis.

Baaij Catering Wij verzorgen de complete catering van al uw party's en events op locatie!

Zowel zakelijk als particulier!

Kanaalstraat 57 - Lisse | 0252 - 41 34 75
info@baaijcatering.nl | www.baaijcatering.nl

CATERSPECIALIST
Baaij
van de Dain- en Bolleboos

Onze kathedraal

Als we kijken naar het bezoekersaantal bij de laatste Chrismamis en bij de priesterwijding mogen we zeggen dat velen de weg naar de Rotterdamse kathedraal weten te vinden. Het is verheugend om zo'n grote bisdomviering mee te maken in deze bisschopskerk. Niet alleen de liturgie in de Kerk maar ook de ontmoeting erna spreken tot de verbeelding. Veel mensen gaan na zo'n bijeenkomst naar huis en komen bij een volgende grote viering weer terug. Vanzelfsprekend mogen we tegenwoordig zeggen en gelukkig is er een behoorlijke groep mensen die op de 'gewone zondagen' en op de 'gewone weekdagen' de kathedraal bezoekt.

We vieren op zondag altijd eucharistie om 11.00 uur. Dat is niet zo bijzonder en komt meer voor zou je zeggen. Bijzonder in de kathedraal is dat mensen werkelijk overal vandaan komen, van binnen en buiten de stad, maar ook uit vele landen en talen in de wereld. Veel bezoekers verstaan het Nederlands niet of slecht, maar het gebouw en de viering vinden ze mooi en herkenbaar, daarom komen ze en gaan tevreden naar huis. Op zondag is het echt een beeld van de 'wereldkerk'.

Daarnaast is de kathedraal al tientallen jaren de Kerk voor de Kroatische parochie, met iedere zondag om 13.00 uur een viering. Ook met de

© PETER VAN MULKEN

© PETER VAN MULKEN

Kaapverdiaanse parochie zijn goede contacten omdat rondom de kathedraal veel Kaapverdianen wonen, die graag in de kathedraal bidden en vieren. Niet alleen op zondag maar iedere weekdag om 9.30 uur is men welkom voor de eucharistie, waarna er koffie is en ontmoeting in de zaal.

Zo proberen we een Kerk te zijn waar men welkom is en waar men iedere

dag terecht kan. Dankbaar zijn we dan ook voor de vrijwilligers die dit dagelijks mogelijk maken in kerk, zaal en secretariaat.

Drie ochtenden per week is de kathedraal geopend tot 13.00 uur (ma, wo, vr) voor gebed of om een kaarsje op te steken. Veel is er te zien en er leven bij de mensen ook behoorlijk wat vragen, die we van harte beantwoorden.

We hopen dat we binnenkort weer een mooi priesterkoor kunnen laten zien met de schilderijen in de apsis die er vanouds al waren. Met schilderijen en tastbare zaken kun je het innerlijk van de mens raken.

PLEBAAN CHRIS BERGS

© PETER VAN MULKEN

© PETER VAN MULKEN

Sao Joao

'In Spaans- en Portugeestalige landen is het junifeest van de geboorte van Johannes de Doper belangrijk. Dit geldt merkbaar ook in de Portugeestalige parochie van het bisdom Rotterdam. Na de eucharistieviering in de Kathedraal, dit jaar voor de tweede keer, gingen we in processie met het mooie Johannesbeeldje van Waddinxveen onder energiek trommelgeroffel naar het Heemraadsplein dat een belangrijke ontmoetingsplek was voor de eerste generatie migranten uit Kaapverdië. In mijn overweging heb ik benadrukt dat de dopende Johannes mensen opriep steeds terug te keren tot hun bron, tot God. Wie leeft uit zijn religieuze en culturele bron kan veel incasseren en bijdragen. Christenen zijn zowel voorlopers en volgelingen van Jezus. Uiteraard hebben we ook gebeden voor de vele vluchtelingen van onze dagen. Dat ze vooral hun menselijke waardigheid niet mogen verliezen. Moge de wereld zich zo organiseren dat vluchten niet meer hoeft', zegt pater Theodor Wübbels mhm.

Schilderij voor jubilaris

Bij gelegenheid van zijn gouden priesterfeest kreeg Mgr. Paul Vismans op 4 juni een schilderij aangeboden van de hand van Rudi Atman.

Vijftig jaar geleden, op 20 mei 1967, werd Pastoor Vismans tot priester gewijd. Dat was toentertijd relatief oud, hij was 33 jaar toen hij gehoor gaf aan zijn roeping. Hij werd in Schiedam bekend als pastoor van de Singelkerk, die zich na zijn inzet mocht vernoemen tot Liduinabasiliek. Op Pinksterzondag werd het feest kerkelijk gevierd met een viering in de basiliek, officieel de St.Liduina / Onze Lieve Vrouw Rozenkrans. Daarin was bisschop Van den Hende hoofdccelebrant. Mgr. J. Hendriks, priesters van het pastoraal team van parochie De Goede Herder concelebreerden evenals de provinciaal van de orde SVD, die een klein klooster heeft in de pastorie bij de kerk en andere bekenden en vrienden van Vismans. Na afloop was er een receptie in de parochiezaal, waar veel mensen gebruik maakten van de gelegenheid om de jubilaris te feliciteren. Daar werd ook het schilderij van Atman onthuld. De schilder zelf gaf daarbij een uitleg over de symboliek in het werk, met onder meer zeven stralen van de Heilige Geest.

TED KONINGS

© ROGER PLUJM

BURGY
bouwbedrijf@burgy.nl

Brons voor logo

Paus Franciscus vraagt iedereen om mee te werken aan het vertellen van verhaallijnen van “goed nieuws”. Hij doet dit bij gelegenheid van Wereldcommunicatiedag. De paus wil een bijdrage leveren aan een “open en creatieve manier van communicatie, die nooit het kwaad verheerlijkt, maar zich in plaats daarvan concentreert op oplossingen en die ontvangers van de boodschap inspireert tot een positieve en verantwoordelijke benadering”.

Aan de vooravond van Wereldcommunicatiedag 2017 is het logo dat ontwerpstudio Dailymilk ontwikkelde voor het online platform katholiekleven.nl in de prijzen gevallen bij de European Design Awards. Het logo won brons in de categorie ‘Brand Logo’, in Porto op zaterdag 27 mei en is een voorbeeld van “een verhaallijn van goed nieuws”.

KatholiekLeven.nl is het videokanaal van de Nederlandse bisschoppen, dat in 2016 werd gelanceerd. Projectcoördinator Daphne van Roosendaal laat weten trots te zijn op het prijswinnende logo: ‘Bij de

ontwikkeling van het logo is nadrukkelijk gezocht naar een manier om de christelijke waarden van geloof, hoop en liefde tot uitdrukking te brengen en hiermee zowel een kerkelijk als een niet-kerkelijk publiek aan te spreken. De prijs is wat mij betreft een bevestiging van een goede ontvangst.’

Klaas-Jan Bernouw, creative-director en oprichter van Dailymilk, is vereerd met zijn ontwerp een prijs te hebben gewonnen bij de European Design Awards: ‘Het eeuwenoude symbool van geloof, hoop en liefde heeft met dit iconische logo een nieuwe vertaling gekregen, die relevant is en een brede groep mensen aanspreekt.’

De European Design Awards zijn een samenwerking tussen ruim twintig Europese designmagazines, -sites en -blogs. In totaal maakten vijftig Nederlandse inzendingen kans op een prijs. Dailymilk sleept als enige daarvan in de categorie Brand Logo ook echt een prijs in de wacht. Dailymilk is tevens de ontwerper van de vernieuwde website van het bisdom Rotterdam.

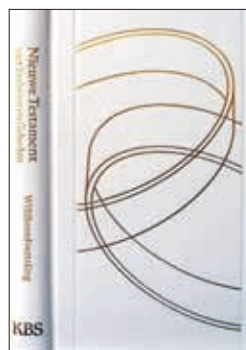
Verbonden met Maria

Op zaterdag 13 mei hebben de Nederlandse bisschoppen hun bisdommen gezamenlijk toegewijd aan het Onbevleete Hart van Maria. Ze deden dit in een Vesperviering in de Onze-Lieve-Vrouwe Basiliek in Maastricht. ‘De toewijding van de bisdommen aan Maria was een krachtig moment’, vertelt Mgr. Van den Hende. ‘Bisschoppen uit het hele land waren bijeen in Maastricht en baden daar het toewijdingsgebed samen met de vele mensen die uit het hele land naar de Vesperviering waren gekomen.’

De bisschoppen hebben hun bisdommen en alle mensen die in de bisdommen wonen toegewijd aan Maria, in het gelovige besef dat zij ons brengt bij Christus. Aanleiding hiervoor is het honderdjarig jubileum van de verschijningen van Maria in Fatima. Mgr. Van den Hende: ‘Het was mooi om samen in gebed bijeen te zijn waar paus Franciscus deze dag in Fatima was. We mogen als Wereldkerk meer en meer een netwerk van gebed zijn. Met gebed geef je gehoor aan de oproep van Jezus om te bidden en standvastig te zijn in het gebed.’

In het evangelie van Lucas leert Jezus de leerlingen in een gelijkenis dat zij steeds moesten bidden en daarin niet versagen (Lucas 18, 1). Mgr. Van den Hende: ‘Het is ook de oproep van Maria in Fatima om trouw te blijven in gebed en veel te bidden. Met het gebed leggen wij ons leven in Gods hand en weten wij ons verbonden met Maria, de moeder van de Heer, die ons als voorspreekster gegeven is.’ Zie ook het videoverslag op katholiekLeven.nl

BOEKBESPREKING

Hernieuwde uitgave Huwelijksbijbel op de markt

De Katholieke Bijbelstichting heeft opnieuw de uitgave van een Huwelijksbijbel verzorgd. Het is een handzame uitgave met sierlijke witte omslag, goud-op-snee, en voorzien van een leeslint.

Het is een uitgave van het Nieuwe Testament (Willibrordvertaling 1978/2016), aangevuld met de psalmen (Willibrordvertaling 1995/2012) en een klein aantal gebeden bij levensmomenten. Er is onder meer een gebed van Erasmus opgenomen.

Voorin de bijbel is een aantal speciale pagina's ingebonden om de datum en plaats van de huwelijksviering te vermelden, de namen van bruid en bruidegom te kunnen noteren, alsook van kinderen en bijzondere gedenkdagen in de familie.

Een bruikbaar en stijlvol geschenk bij gelegenheid van kerkelijk huwelijk of huwelijksjubileum. ISBN 978-90-6173-173-3. Prijs: 24,95

Ooit ontmoette een jong meisje Maria in Banneux... Een jongerenweekend in Banneux 7 -8 oktober 2017

Ben je 15 jaar of ouder en nieuwsgierig naar wat er bij een Mariabedevoert gebeurt? Wil je binnen een eigen jongerenprogramma ervaren wat het is om in deze tijd Maria te ontmoeten, zoals Mariette Beco dat deed? Ga dan mee naar het jongerenweekend in Banneux op 7-8 oktober 2017.

Er is een ontmoeting met bedevaartgangers die jaar in jaar uit naar Banneux komen. Wat vinden zij op deze plaats? Zaterdagavond bezoeken we zelf de bron waar het allemaal gebeurde. Ook gaan we in gesprek met Kardinaal Eijk. Misschien vind jij het belangrijk om je handen uit de mouwen te steken en tijdens de bedevaart de ouderen te helpen?

Jongerenkoor Tutti uit Gorinchem gaat met ons mee op deze weekendbedevaart.

Informatie en/of aanmelden via: Joke Laan: joke@laan-online.nl of diaken Ronald van Berkel: r.vanberkel@rkdenhaag.nl

Kijk ook eens op: www.banneux-comit-bisdom-rotterdam.nl

Nieuwe bisschoppelijk vicaris voor vicariaat Den Haag

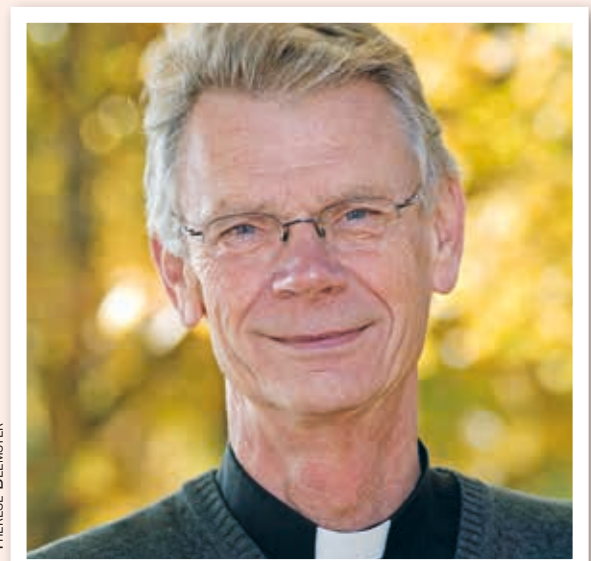
Vanaf het hoogfeest van Pinksteren (4 juni 2017) gaat de zeereerwaarde heer A.J. (Lex) van Deelen (1951) in deeltijd (0.2 fte) de taak van bisschoppelijk vicaris vervullen voor het vicariaat Den Haag. De benoeming geldt voor een periode van drie jaar.

Pastoor van Deelen werd in 1998 tot priester gewijd en is momenteel werkzaam als moderator/pastoor van de parochies in Rijswijk, Voorburg en Leidschendam die samen de parochiefederatie Vlietstreek vormen.

Bisshop Van den Hende: ‘Sinds 1 januari 2013 bestaat het bisdom Rotterdam uit twee vicariaten, het vicariaat Rotterdam en het vicariaat Den Haag.

Ik ben pastoor Lex van Deelen dankbaar dat hij de benoeming van bisschoppelijk vicaris voor het vicariaat Den Haag heeft willen aanvaarden. Als pastoor en moderator heeft de nieuwe vicaris ruime pastorale en bestuurlijke ervaring. Ik ben ervan overtuigd dat hij de verantwoordelijke taak van bisschoppelijk vicaris met vrucht zal vervullen.’

Vicaris Van Deelen volgt Mgr. dr. H.A. Verbakel op, die sinds 1 januari 2016 de taak van vicaris van Den Haag heeft waargenomen, naast zijn werkzaamheden als vicaris-generaal en als parochiepriester in de Sint Ursulaparochie te Delft en de parochie O.L. Vrouw van Sion (Den Hoorn, Maasland en Schipluiden).

Benoemd

- ❖ Mgr. drs. T.F.M. Visser is per 1 februari benoemd tot administrator van het vicariaat Merenwijk te Leiden
- ❖ H.E.J. Grotaers is per 1 maart benoemd tot priester-assistent in de parochie Christus Koning te Berkel en Rodenrijs, Bergschenhoek, Bleiswijk, Nootdorp en Pijnacker

Goedkeuring en zending

- ❖ Mw. drs. M. Falke ontving per 1 april tijdelijke goedkeuring en kerkelijke zending als projectmedewerker pastorale opbouw in de parochie H. Johannes, parochiekern H. Dominicus te Rotterdam tot oktober 2017 (0.2 fte).

Op vrijdag 10 maart 2017 overleed in Nijmegen, de zeereerwaarde pater **Christophorus Jozef Odijk SJ**, geboren op 16 oktober 1930 te Rotterdam en priester gewijd op 31 juli 1962.

Pater Chris Odijk was hecht verbonden met de pastoraal van het bisdom Rotterdam. In april 1977 werd hij met instemming van zijn provinciaal benoemd tot bedrijfsaalmoezenier van het bedrijfsapostolaat in Rotterdam-Europoort en Botlekgebied. In 1982 volgde zijn benoeming tot assistent van de R.K. geloofsgemeenschap te Zuidland. In augustus 1988 werd hij benoemd tot medewerker diaconie in het dekenaat Schiedam. In december 1992 werd hij benoemd tot lid van het bestuur van de Stichting Bedrijfsapostolaat in het bisdom Rotterdam.

Tussen augustus 1993 en februari 1997 werd hij, met instemming van zijn provinciaal, benoemd tot deken van het dekenaat Schiedam. Uit deze functies werd hem op 16 oktober 2000 eervol ontslag verleend.

De eucharistie bij zijn afscheid werd gevierd op 17 maart in de kerk van het Heilig Sacrament aan de Heyendaalseweg 300 te Nijmegen, waarna de begrafenis volgde op het kerkhof Jonkerbos.

Op woensdag 3 mei 2017 is overleden de zeereerwaarde pater **Jacobus Simon (Jac) van Leeuwen CP**, geboren op 22 januari 1934 te Warmond en priester gewijd op 5 april 1959.

Pater Jac van Leeuwen was verbonden met de pastoraal van het bisdom Rotterdam. In april 1981 werd hij met instemming van zijn provinciaal benoemd tot kapelaan in de parochie HH. Petrus en Paulus te Reeuwijk. In september 1989 werd hij, met instemming van zijn provinciaal, benoemd tot verantwoordelijk pastor in het werkgebied van de H. Gabriël van de Bedroefde Maagd te Haastrecht. Uit die functie werd hem in januari 2003 eervol ontslag verleend.

De eucharistie bij zijn afscheid vond plaats op 10 mei in de St. Gabriëlkerk te Haastrecht, waarna de begrafenis volgde op het R.K.-Kerkhof achter de H. Barnabaskerk, Grote Haven 8 te Haastrecht.

Geestelijk voedsel voor de mensen van vandaag

Op 1 augustus vertrekt pater Dries van den Akker naar Birmingham. Op die datum worden de Nederlandse en Vlaamse provincies van de orde van de Jezuiten samengevoegd. De drie andere paters die wonen in het Jezuitenhuus in Delft, gaan naar Nijmegen. Met het vertrek van de Jezuiten uit Delft wordt een tijdperk afgesloten.

Dries van den Akker zal in Birmingham ten dienste staan van de novicenmeester en zorgen voor inbreng vanuit de Nederlandse cultuur. Ook zal hij waarschijnlijk de geschiedenis van de orde gaan doceren aan novicen.

De Jezuiten staan sinds jaar en dag bekend om het verzorgen van onderwijs op hoog niveau. Ook zijn zij actief in misiegebieden variërend van Zuidoost-Azië tot de Hoorn van Afrika. Daarnaast staat pastorale begeleiding van de mens centraal. In 1975 werd bij de algemene congregatie besloten dat de orde zich expliciet aan de kant schaaft van de armen en verdrukten.

‘Om mij op dit terrein te vormen, ben ik 6 weken in Peru geweest.’ vertelt Van den Akker. ‘Samen met een van de novicen bezocht ik een krottenwijk. Wat daar op mij afkwam! Onze fietsenhokken zijn beter dan de huizen daar. Voor toeristen is het er gevaarlijk, maar omdat ik samen met een pater ging, werden we verwelkomd als gasten. We werden letterlijk omhelsd. Ik dacht bij mezelf: “Wie is hier nu rijk? Ik word afgestoten door de stank en het vuil, maar deze mensen kunnen het opbrengen om voor ons een feestmaal aan te richten.” Ik bood aan de maaltijd te betalen. Maar mijn medebroeder wees mij terecht: “Zij geven hun laatste cent uit om jou gelukkig te zien. Die gastvrijheid moet jij leren ontvangen.” De ervaringen daar heb ik altijd bij mij gedragen.’

Dat hij leraar wilde worden, wist pater van den Akker al heel vroeg. ‘Ik observeerde de gang van zaken op school. Regelmatig dacht ik dan: “Dát ga ik dus later niet doen!” Soms dacht ik: “Dát ga ik later ook doen!” Zo vergeet ik nooit meneer Zijlstra. Hij was een invaller en met zijn strenge uiterlijk werd de klas bij zijn binnenkomst muisstil. Hij opende plechtig met: ‘Jongens, als je ergens voor het eerst komt, is het beleefd om jezelf voor te stellen. Ik ga mijzelf dus als eerste aan

jullie voorstellen.’ Die plechtige opening, het respect waarmee hij ons benaderde. Hij was beleefd naar ons als kinderen!’

In 1964 trad Dries van den Akker in, samen met 20 anderen. Na zijn noviciaat volgde hij vakken als filosofie en catechetik in Nijmegen. Daar zei een docent: “Jij wilt toch leraar worden? Op die en die school zoeken ze iemand.” Ik ben de man tot op de dag van vandaag dankbaar. Want op die lagere school heb ik geleerd dat doceren betekent dat je leerlingen de kans geeft om de stof te internaliseren, echt eigen te maken. Sinds die ervaring, gebruik ik nooit meer moeilijke woorden en ben ik – of het nu in mijn preek is, of bij het lesgeven – er op uit de stof tot geestelijk voedsel te maken. De mensen moeten het van binnen kunnen verwerken; kunnen proeven en smaken, zoals Ignatius van Loyola, de stichter van onze orde, het omschreef.

De Jezuiten in Delft zijn sinds 1948 betrokken bij het Stanislascollege. Het Jezuitenhuus staat op het terrein van de school, evenals de kapel. De filosofie van stichter Ignatius kreeg er een plek onder de noemer Ignatiaanse Pedagogiek. Centraal hierin staat reflectie: Wat betekent dat wat ik leer voor mij, voor anderen, voor de wereld? Daarbij biedt elk vak kansen om zowel invoelend als kritisch te

kijken, om hoofd- en bijzaken, echt en onecht, goed en kwaad te onderscheiden.

‘Op het Stanislascollege gaf ik levensbeschouwing. Op zeker moment aan een lastige HAVO 3 klas. Het te behandelen hoofdstuk droeg de titel: ‘genieten, geluk en heil’. Ga er maar aanstaan! Ik besloot het boek dicht te doen en eerst maar eens met het verschil tussen genieten en geluk te beginnen. “Nou,” zei een meisje: “genieten kan ik zelf, maar voor geluk heb ik anderen nodig” en een ander vulde aan: “genieten is kort en geluk is lang.” Dan had je een geweldige opening! Ik kon van dergelijke lessen enorm genieten.’

Goed lesgeven is ook iets religieus. Het is het vormen van de mens. ‘s Zondags in de kerk brengen we het onder woorden; door de weeks brengen we het in praktijk. De onderwijsinspectie vermeldde dat het Stanislascollege in staat is de identiteit met het gewone te verbinden.

In de loop der tijd kwamen steeds meer lekendocenten, maar de school zal – ook na het vertrek van de Jezuiten – vanuit de Ignatiaanse Pedagogiek blijven werken. Nieuwe docenten krijgen er in de eerste twee jaar tijdens bezinningsdagen inzicht in. Ook is er het Europese uitwisselingsnetwerk en zijn er ontmoetingsdagen. De kans is groot dat op zo’n

dag een Jezuit uit Rome of Engeland gastspreker is.

Dries van den Akker is voornemens in Birmingham een boek te schrijven over Marcus. Wie heeft hij als lezer voor ogen? ‘Jonge mensen, bijvoorbeeld die naar de Wereldjongerendagen gaan. Geïnteresseerd, dat zeker, maar soms met weinig achtergrondkennis. Juist voor deze lezers zou ik graag Marcus voor het voetlicht brengen.’

JOLANDA DE WOLF

Pater Dries van den Akker sj (links) en pater Bert ten Berge sj (rechts) met in het midden Ilse Dekker (moderator Identiteit van het Stanislascollege en gedelegeerde voor het Jezuiten-onderwijs in Nederland) poserend met een groep leerlingen voor het Stanislasbeeld op het Stanislascollege Westplantsoen in Delft.

COLOFON

Tussenbeide is de nieuws- en informatiekant van het bisdom Rotterdam. Het blad verschijnt onder verantwoordelijkheid van de afdeling Pers en Communicatie.

Hoofdredactie: Francis Wout

Redactie: Ted Konings, Monique Meeussen, Frits Vermeulen, Willien van Wieringen, Jolanda de Wolf

Aan dit nummer werkten verder mee:

Rector Walter Broeders, plebaan Chris Berghs, pater Theodor Wübbels mhm, diaken Paul Schuurmans, diaken Ronald van Berkel, pastoraal werker Dirk Gudde, pater Dries van den Akker sj, Daphne van Roosendaal, Jan Maasen, Fredi Hagedoorn, Celine Timmerman, Daphne van Hoesel, Hans Beijersbergen, Bernadette van Hellenberg Hubar, Ben Hartmann, Roy Tepe, Johannes van Camp/Studio ziezo, Henk Lugtenburg

Fotografie:

Peter van Mulken, Michel Demmenie, Jan Peeters/KN, Monique Meeussen, Steven van der Kwartel/Bovenwijs, Paul van Meuldijk, Davinique, Roger Pluijm, Ramon Mangold, Thérèse Beemster, Jaap de Bruijn, Billy-Jo Krul/Cahtarijneconvent, Raad van Kerken in Nederland, Stanislascollege

Redactie en abonnementsadministratie:

Koningin Emmaplein 3, 3016 AA Rotterdam
T: 010 - 281 51 71, Fax: 010 - 436 71 90
E: tussenbeide@bisdomrotterdam.nl
I: www.bisdomrotterdam.nl
IBAN: NL30INGB0000464304

Vormgeving en drukkerij:

Halewijn NV, Halewijnlaan 92, B-2050 Antwerpen

Abonnementen:

€ 1,50 per jaar (voor parochies)
€ 10 per jaar (individueel abonnement incl. porto)
Abonnementen kunnen elk gewenst moment ingaan en worden automatisch verlengd, tenzij minimaal vier weken voor het verstrijken van de abonnementsstermijn schriftelijk wordt opgezegd.

Advertenties:

Borgerpark Media
Lydia Bevers, Postbus 8027, 6060 AA Posterholt
T: 0475 - 711 362
E: info@borgerparkmedia.nl
I: www.borgerparkmedia.nl

Overnemen:

Artikelen uit Tussenbeide mogen met bronvermelding, vrij worden overgenomen in parochiebladen. Illustraties en foto's mogen alleen worden gebruikt als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

Barth-Westenwind (Voorhout) wint B-competitie tijdens Nationaal Jongerenkoorfestival

Tijdens de 28e editie van het Nationaal Jongerenkoorfestival in de St. Bavokerk te Rijsbergen (10/11 juni 2017) vielen twee jongerenkoren uit het bisdom Rotterdam in de prijzen. Het Voorhoutse Barth-Westenwind onder leiding van Maarten van Wijk werd eerste in de B-competitie, en mag daardoor volgend jaar meedoen in de A-competitie. In die A-competitie won Faith uit Roelofarendsveen, onder leiding van Marije Ammerlaan, de derde prijs.

De jury loofde bij Barth-Westenwind vooral dat dit koor liet zien dat je ook als kleiner koor heel veel uit die groep kan halen. Bij Faith werd met name de enorme beleving en liturgische authenticiteit geprezen.

Faith had op zaterdag 10 juni gezongen tijdens de priesterwijding van Eli Stok, die jarenlang bij dit koor heeft gezongen en nu ere-lid is. Zondag 25 juni waren ze te beluisteren in de uitzending van de Eucharistieviering die wordt verzorgd door KRO-RKK.

Jongerenkoor Jokolo uit Nijmegen mag zich Nationaal Kampioen van 2017 noemen. Jongerenkoor Chantiel uit Tiel werd tweede. De publieksprijs voor de A-competitie ging naar Jongerenkoor YRDV uit Raamsdonksveer en in de B-Competitie ging deze prijs naar Jongerenkoor Princenhage uit Breda.

De eerste, tweede en derde prijs in de B-competitie gingen dit jaar respectievelijk naar Jongerenkoor Barth-Westenwind, Jongerenkoor Les Etoiles en Jongerenkoor Princenhage. Dianne van Houdt en Jelle Roosen, verbonden aan Jokolo, wonnen de compositieprijs met het lied Stretch of Silence.

Ruim 400 jongeren en 50 kinderen hebben deelgenomen aan dit weekend. Het festival stimuleert de jongeren om te blijven deelnemen aan het zingen in kerkkoren. Opvallend was dit jaar de groei die een aantal koren liet zien, met name door de aanwas van jonge leden.

De 29e editie van het NJKF zal plaatsvinden in het weekend van 2 en 3 juni 2018.

WILLIEN VAN WIERINGEN

Laat jouw stem horen!

Soms hoor je een oproep of zie je een uitnodiging, en weet je meteen: daar wil ik bij zijn! Dat kan ik niet missen! Dat had ik toen ik hoorde van de uitnodiging van paus Franciscus aan alle jongeren (!) om hun mening te geven over geloof en Kerk. Volgend jaar oktober is er namelijk een grote vergadering van bisschoppen in Rome, de bisschoppensynode, over 'Jongeren, geloof en onderscheiding van roeping'. Ter voorbereiding op die vergadering wil paus Franciscus naar jongeren luisteren.

Ik vind het een grote kans en een belangrijke vraag om op in te gaan: het is nu aan ons, jongeren, om te reageren. Aan parochies zijn ter voorbereiding op de synode al vragenlijsten gestuurd. Die kunnen samen met jongeren worden ingevuld. Er komt op de website van het Vaticaan een enquête die alle jongeren kunnen invullen. Ook bij Tour of Faith op 11 juni zijn we met dit thema aan de slag gegaan.

FREDI HAGEDOORN

Mee met de WJD!

Het reisplan voor de Wereldjongerendagen (WJD) naar Panama 2019 is bekend. De WJD zijn het grootste jongerenevenement ter wereld. Honderdduizenden jongeren uit de hele wereld komen samen om het katholieke geloof te vieren.

Naar Panama wordt een landelijke reis georganiseerd, met als thema 'Discover your identity'. Paus Franciscus noemt Maria een voorbeeld voor jongeren.

De paus nodigt je uit om zich het verleden te herinneren, moed te hebben in het heden en hoop voor de toekomst. Daarom koos hij voor de WJD het thema: Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord (Lc. 1,38). Die hoop, die moed, dat voorbeeld willen wij ontdekken.

Op weg naar de WJD gaat de reis langs de Days in the Diocese in het Panamese bisdom Santiago de Veraguas. Een unieke kans om kennis te maken met het geloof, de mensen en de cultuur.

De reis, die begint op 15/16 januari en duurt tot 28/29 januari is bedoeld voor jongeren van 18 t/m 30 jaar en zal € 1.499,- kosten. Meer informatie op www.vnb.nl en op www.bisdomrotterdam.nl

Foto's: © RAMON MANGOLD

Diepgaande gesprekken in Gorinchem

Drie belangrijke, diepgaande thema's bespraken de jongeren van de parochie De Heilige Martelaren van Gorcum in Gorinchem de afgelopen maanden. De schepping, de Veertigdagentijd en medische ethiek, dat was serieuze kost!

De fundamentele onderwerpen kwamen aan bod tijdens de serie catechese-avonden die sinds dit werkseizoen voor en door de jongeren van de parochie worden georganiseerd. Rutger van Breemen, werkzaam in het buurtpastoraat, sprak als eerste over de schepping en evolutie en priesterstudent Sander Verschuur ging in op de uitnodiging om te spreken over de Veertigdagentijd. Kardinaal Eijk verzorgde een inspirerende avond over de medische ethiek.

En de jongeren waren enthousiast! Het is mooi en bijzonder om met elkaar de verdieping op te zoeken en samen het geloof te beleven en te ontdekken. In de huidige tijd is er niet vaak een mogelijkheid om zo met elkaar in gesprek te gaan, het is fijn dat deze mogelijkheid nu gecreëerd wordt.

Volgend seizoen gaat de parochie door met dit soort avonden. Te beginnen in september, wanneer de jongeren in gesprek gaan over het gebed, samen met bisschop Van den Hende.

DAPHNE VAN HOESEL, PAROCHIE DE HEILIGE MARTELAREN VAN GORCUM